

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ
ПІДПРИЄМСТВІ»**

Студентки 2 курсу, групи 9,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік та
оподаткування у
міжнародному бізнесі»

Кураш Ані
Олександрівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Задніпровський
Олександр Григорович

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік і оподаткування у міжнародному бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ О.В.Фоміна

« ____ » _____ 2020 р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентів**

_____ Кураш Ані Олександрівні _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

«Облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві»

Затверджена наказом ректора від «15» листопада 2019 р. № 3897 (денна)

2. Строк здачі студентом закінченого роботи «01» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи обґрунтування теоретичних положень та розробка методичних та практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Об'єкт дослідження процес обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Предмет дослідження теоретичні та практичні аспекти процесу обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку та оподаткування.

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ПП «АГРО-ТРЕЙДЕР»

2.1. Фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трејдер».

2.2. Система оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

2.3. Облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності в управлінні сільськогосподарським підприємством.

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ПП «АГРО-ТРЕЙДЕР»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трејдер».

3.2. Удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трејдер» за умов застосування інформаційних систем і технологій.

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.11.2019 (ден.)	18.11.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання «18» грудня 2020 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ О. Г. Задніпровський.

9. Гарант освітньої програми _____ М.М.Бенько.

10. Завдання прийняла до виконання студентка _____ А.О. Кураш.

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи Випускна кваліфікаційна робота виконана у відповідності до затвердженої теми та виданого завдання. Вона є самостійним, завершеним дослідженням, що містить певні наукові та практичні результати та рекомендується до захисту. Розгорнутий відгук додається.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ О.Г. Задніпровський

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Кураш А.О може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____

М.М. Бенько

Завідувач кафедри
обліку та оподаткування
« _____ » грудня 2020 р

О.В. Фоміна

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	7
1.1. Сутність доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку та оподаткування.....	7
1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві....	15
Висновки за розділом 1.....	19
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ПП «АГРО-ТРЕЙДЕР»...	20
2.1. Фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трейдер».....	20
2.2. Система оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.....	28
2.3. Облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності в управлінні сільськогосподарським підприємством.....	33
Висновки за розділом 2.....	35
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ПП «АГРО-ТРЕЙДЕР»...	37
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трейдер».....	37
3.2. Удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трейдер» за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	40
Висновки за розділом 3.....	44

ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Сучасні умови функціонування аграрних підприємств потребують нових підходів до управління їх господарською діяльністю, особливо тих які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Основними джерелами інформаційного забезпечення, прийняття ефективних управлінських рішень на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (далі ЗЕД), отриманих від неї доходів є система бухгалтерського обліку.

Необхідно зазначити, що за 2019 рік зовнішньоторговельний обіг сільськогосподарської продукції та продовольчих товарів в Україні склав близько 5,34 млрд дол. США, що на 19% більше, ніж за відповідний період 2018 року, в тому числі зернових культур – на 2,4 млрд дол. (+33,1%); насіння і плодів олійних культур – на 609,1 млн дол. (+31,2%) [10].

Зміна масштабів ЗЕД операцій у діяльності українських аграрних підприємств висуває нові вимоги до методології і організації бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій. Як свідчить досвід роботи підприємств, що здійснюють операції ЗЕД, бухгалтерський облік таких операцій викликає найбільшу кількість питань, зважаючи на те, що вони є складними, найризикованішими та можуть призводити як до значних доходів, так аналогічно і до збитків. Тому виникає необхідність у вдосконаленні обліку доходів від ЗЕД як однієї із складових господарської діяльності підприємства.

До проблем обліку доходів від ЗЕД на сільськогосподарських підприємствах зверталось чимало вітчизняних та зарубіжних авторів серед яких слід відмітити роботи: М.Г. Білухи, С.Ф. Голова, З.В. Гуцайлюка, М.Я. Дем'яненка, В.М. Жука, Г.Г. Кірейцева, М.М. Коцупатрого, В.Б. Моссаковського, П.Т. Саблука, В.В. Сопка, Л.К. Сука, П.Л. Сука, В.Г. Швеця, О.В. Шевчука та відповідно зарубіжних С.А. Діпіази (мол.) і Р.Дж. Екклза, Д.П. Дойла, К. Друрі та інших.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень та розробка методичних та практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні завдання:

- розглянути сутність доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку та оподаткування;
- встановити концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві;
- охарактеризувати фінансовий облік та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ПП «Агро-Треjder»;
- розглянути систему оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві;
- відстежити облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності в управлінні сільськогосподарським підприємством;
- з'ясувати напрями і заходи удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в системі прийняття рішень на підприємстві;
- розробити напрями і заходи удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder»;
- запропонувати удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder» за умов застосування інформаційних систем і технологій.

Об'єктом дослідження є процес обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти процесу обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

При написанні випускної кваліфікаційної роботи було використано загальнонаукові та спеціальні методи і прийоми пізнання. Метод порівняння було використано використано для порівняння визнання доходу за МСФЗ та

П(С)БО. Метод аналогії, діалектичний метод був використаний для розробки впровадження управлінського обліку.

Інформаційною базою наукового дослідження слугувала первинна документація, реєстри обліку, звітність підприємства ПП «Агро-Трејдер», нормативно – правові акти, статистичні матеріали Державної служби статистики України, наукові стаття та тези, монографії вітчизняних та зарубіжних вчених тощо.

Наукова новизна одержаних результатів постає в обґрунтуванні теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку доходів від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві.

Практична значущість обраної теми випускної кваліфікаційної роботи полягає в уточненні та наданні рекомендацій щодо удосконалення організації та методології обліку щодо удосконалення обліку доходів від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві.

Науковою гіпотезою дослідження є припущення, що недосконалість організації і методології обліку доходів від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві призводить до неповного задоволення інформаційних потреб для цілей управління підприємством і потребує удосконалення.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові положення дослідження висвітлено у науковій статті на тему «Особливості обліку в управлінні доходами від зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарського підприємства» у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку та оподаткування

В сучасних умовах проходить інтенсифікацію відносин з іноземними суб'єктами господарювання, активний обмін валютою, продукцією, товарами, послугами, мобільний технологічний обмін та приплив іноземних інвестицій в країну. Згідно з цим зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) аграрних підприємств відрізняється від звичайної господарської діяльності всередині країни, що стосується обліку і оподаткування.

Як підсистема господарювання, що пов'язана з обміном товарів за межами національної економіки та валютно-фінансовим забезпеченням такого обміну, у першій половині ХІХ ст. сформувався світовий ринок. Відтак, склалася система міжнародних економічних відносин як результат взаємодії всієї сукупності світових господарських зв'язків [12, с. 254].

У нашому дослідженні, доходи від зовнішньоекономічної діяльності напряду пов'язаний із “експортом” – продажем товарів (робіт, послуг, інформації, тощо) з вивезення їх за межі митної території України для подальшого споживання.

Проаналізувавши визначення даних понять з різних джерел (додаток А), а саме довідкової, нормативно-правової та наукової літератури можемо побачити, що існують різні підходи, щодо формулювання його значення, а саме наступні: операції з продажу товарів за кордон; операції з вивозу товарів за кордон; операції з продажу та вивозу товарів за кордон. Крім того з точки зору Податкового кодексу України, експортними є тільки операції з вивезення товарів у митному режимі експорту або реекспорту [42]. Це дозволяє зробити висновок що, експорт – це форма зовнішньоекономічної діяльності суб'єкта

господарювання, яка охоплює сукупність операцій з реалізації та вивозу товарів (робіт, послуг) за кордон з метою отримання економічних вигід (доходу).

Розглянемо особливості руху сільськогосподарської продукції та її специфіку при здійсненні експортних операцій (рис.1.1).



Рис 1.1. Сільськогосподарська продукція у експортних операціях
Джерело: узагальнено автором на основі [24,35].

Як правило вибір умов експорту залежить: від виду господарської діяльності; стабільності контрагентів та його місця на ринку товарів і послуг; фінансових можливостей суб'єкта господарювання тощо.

Крім того важливим етапом отримання доходів від ЗЕД є «укладання договору». Підписаний договір визначає вид експортної операції, зокрема, які умови поставки товару, хто відповідає за перевезення, замитнення, оплату комісії банку, спосіб та порядок розрахунку за товар, рекламації тощо.

Головним чином після того як товар пройшов всі митні формальності і складено митну декларацію, відображається реалізація товару, що впливає на

такі об'єкти бухгалтерського обліку як доходи від реалізації, собівартість продукції та дебіторська заборгованість. Варто зауважити, що податкові зобов'язання з податку на додану вартість не виникає, тобто вони дорівнюють нулю, так як експортні операції оподатковуються за нульовою ставкою.

По суті останній етап в здійсненні експорту є отримання доходу, оплати за продукцію, облік цієї господарської операції залежить від форми розрахунків, це може бути акредитив, вексель, чек, на розрахунковий рахунок. Однак в будь-якому випадку як результат підприємство отримує грошові кошти, та виникають курсові різниці в наслідок зміни курсів валют.

Отже практика ЗЕД аграрних підприємств неможлива без якісної, достовірної і систематизованої інформації про операції в сфері ЗЕД. Головним джерелом такої інформації є дані бухгалтерського обліку і звітності.

У цьому розумінні необхідно виділити основні функції обліку доходів ЗЕД в системі управління сільськогосподарським підприємством (рис.1.2).

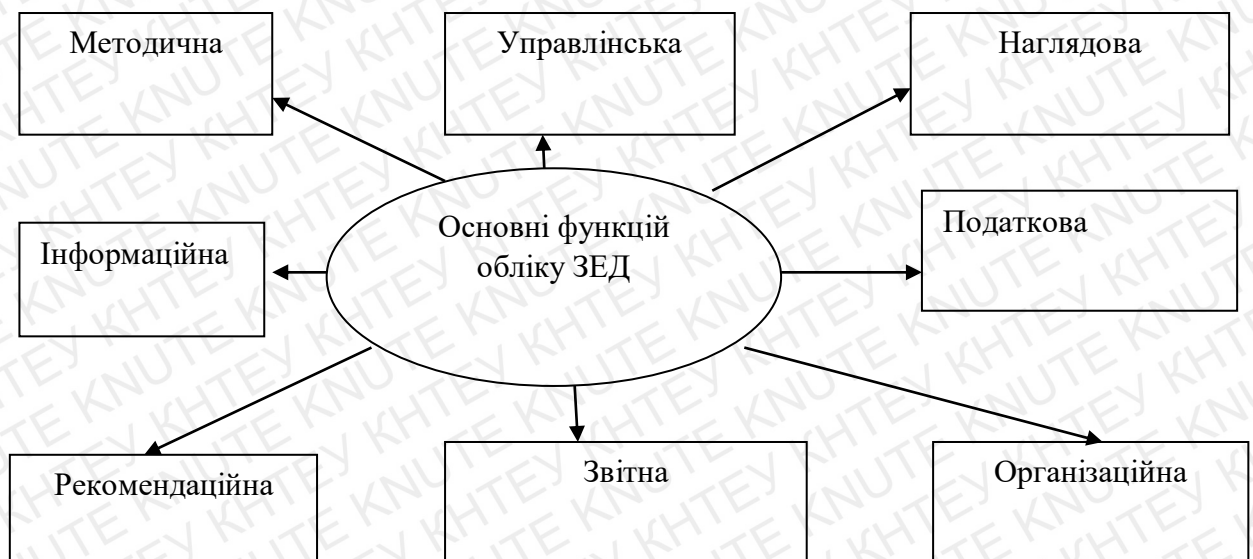


Рис 1.2. Основні функції обліку доходів ЗЕД в системі управління сільськогосподарським підприємством

Джерело: узагальнено автором на основі [21,23,24].

Вважаємо, що через інформаційну функцію формується повна, достовірна інформація про діяльність сільськогосподарського підприємства в сфері ЗЕД, що необхідна зовнішнім користувачам – кредиторам, іноземним інвесторам тощо; а також внутрішнім користувачам бухгалтерської звітності – керівникам, менеджерам тощо. Крім того методична функція дозволяє

впровадженню оптимальних форм і методів обліку доходів ЗЕД, відображення інформації про них в документах та реєстрах синтетичного та аналітичного обліку. При тому через використання бухгалтерського обліку, фінансової та податкової звітності для прийняття рішень, попередження негативних результатів діяльності підприємства у сфері ЗЕД, оперативний контроль за діяльністю в цій сфері, отримання зведених аналітичних, синтетичних і звітних даних про отриманий дохід і про валютну виручку, а також про отримані фінансові результати внаслідок ЗЕД; отримання аналітичних і синтетичних даних про стан розрахунків з іноземними контрагентами в іноземній валюті за прийнятими на себе зовнішньоекономічними зобов'язаннями - проявляється управлінська функція. У тому числі Податкова функція проявляє себе у відображенні в облікових реєстрах даних про відшкодування ПДВ при експорті і сплаті інших податків у зв'язку із здійсненням ЗЕД, розрахунками з іноземними контрагентами.

Організаційна функція проявляється у розподілі обов'язків працівників бухгалтерії, формування графіків документообігу та забезпечення обліку доходів та оподаткування на підставі його комп'ютеризації, розрахунків з іноземними дебіторами і кредиторами по грошовим і негрошовим зобов'язанням. Крім того для підготовки оборотно-сальдової відомості, Головної книги, складання, якщо це необхідно, проміжної внутрішньої звітності, а також фінансової і податкової звітності - потрібна звітна функція. Також для виявлення можливостей найбільш раціонального ведення доходів від ЗЕД, з метою ефективного управління підприємством, використовують рекомендаційну функція [21]. В широкому розумінні дохід – це надходження грошових або матеріальних цінностей, отриманих від виробничої, комерційної, посередницької чи іншої діяльності [12,13,15] (табл. 1.1).

Визначення доходу підприємства, в тому числі обліку доходів ЗЕД, у науковій літературі базується загалом на двох принципових підходах, які визначають його зміст у широкому й вузькому розумінні.

Таблиця 1.1

Погляди сучасних економістів на сутність доходу

Вчені-економісти 1	Сутність поглядів 2
Бланк І.А.	Дохід підприємства – це надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, отриманих внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику
Бардаш С.В.	Дохід – це грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності (виторг)
Нападовська Л.В.	Дохід підприємства складається з виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), основних засобів (зайвих) й іншого майна підприємства, а також з доходів від позареалізаційних операцій
Мазаракі А.А.	Дохід підприємства – це приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості
Сопко В.В.	Характеризує дохід як елемент діяльності – операційної, фінансової, інвестиційної, якщо відбулася подія його визнання на основі економічного змісту господарської операції та юридичного оформлення.

Джерело : узагальнено автором на основі [3,15,25]

Своєю чергою, широкі розуміння змісту цього поняття охоплює економічний та бухгалтерський підхід до його визначення (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Визначення категорії доходу відповідно до економічного та бухгалтерського підходів

Підходи	Зміст
Економічний	Дохід підприємства - це сума виручки від реалізації продукції і майна, а також від здійснення позареалізаційних операцій
Бухгалтерський	Дохід – це надходження активів суб'єкта господарювання або погашення його кредиторської заборгованості (або поєднання того й іншого) внаслідок постачання або виробництва товарів, надання послуг або інших операцій, що становлять його основну діяльність.

Джерело : узагальнено автором на основі [3,51]

Згідно з цим базою економічного підходу щодо визначення поняття доходу є термін «виручка», тобто обсяг продажу виробленої підприємством продукції (робіт, послуг).

Характерно, що з точки зору Податкового кодексу України, експортними є тільки операції з вивезення товарів у митному режимі експорту або реекспорту [42]. При чому за економічною сутністю експорт товарів є продажем.

Порядок обліку експортних операцій на підприємстві залежить від умов зовнішньоекономічних договорів, в яких визначаються умови поставок товарів чи надання послуг, форми розрахунків та ін. Методологія обліку експортних операцій визначається принципами ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що встановлені у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності» [49].

Однією із особливостей експортних операцій є процес визнання доходів. Так, необхідно відмітити принцип нарахування та відповідності доходів та витрат, який означає, що для визначення витрат звітного періоду необхідно доходи звітного періоду порівняти з витратами, здійсненими для отримання цих доходів. Крім того, доходи і витрати звітного періоду визнаються в момент їх здійснення, незалежно від дати отримання грошових коштів.

За п.8 П(С)БО 15 «Доходи», доходи від продажу товарів визнаються за наявності таких ознак:

- покупцю передано ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію.
- підприємство не здійснює подальше управління і контроль за реалізованою продукцією.
- сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена.
- існує упевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією можуть бути достовірно визначені [50].

Доходи включаються до складу об'єктів облікового процесу на підставі принципу нарахування та відповідності. Застосування принципу нарахування та відповідності під час визнання доходу як елемента обліку призводить до виникнення доходів звітного періоду та доходів майбутніх періодів (рис. 1.3).

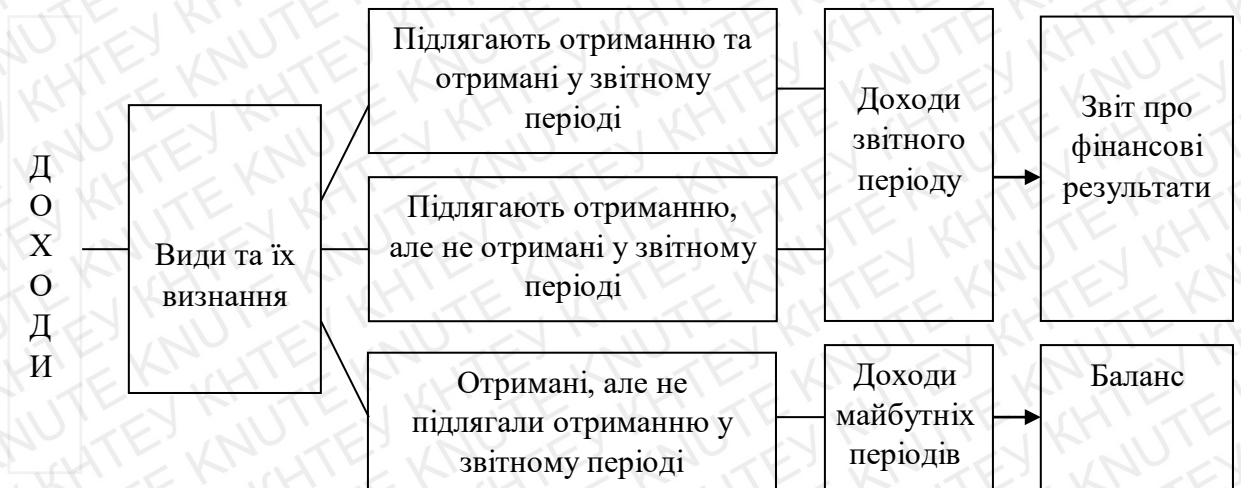


Рис. 1.3. Визнання доходів у фінансовому обліку та звітності за принципом нарахування і відповідності

Джерело: узагальнено автором на основі [11,38,43]

У підсумку (рис.1.3) підтверджує те, що доходи, які не отримані у звітному періоді, але підлягають отриманню, тобто нараховані у момент реалізації продукції, відображаються у звіті про фінансові результати. Втім, ці доходи можуть бути у майбутньому взагалі не отримані (через фінансову неспроможність покупця чи його банкрутство, та інше). У такому разі у звітності підприємства відобразатиметься необ'єктивна інформація.

Визнання доходів від експортних операцій доцільно здійснювати відповідно до п.137.1 Податкового кодексу України, тобто за датою переходу покупцеві права власності на такий товар [42].

Іншим важливим питанням визнання доходів є розрахунок їх суми. Це питання регулюється п.п. 153.1.1 Податкового кодексу України, яким встановлено, що доходи в іноземній валюті, отримані у зв'язку із продажем товарів (робіт, послуг) перераховуються в національну валюту за курсом НБУ на дату першої з таких подій:

- на дату визнання доходів – у частині вартості товарів (робіт, послуг), не оплаченої в попередній звітних періодах.

- на дату оплати – у частині раніше отриманої оплати. Якщо передоплата здійснювалася частинами, то курс НБУ визначається на кожен дату такої передоплати. У випадку відвантаження товару (і передачі права власності) після часткової передоплати дохід має вигляд арифметичної суми доданків: суми коштів, що надійшли як передоплата, перерахованих за курсом НБУ на суму такої передоплати (дохід в такому випадку не виникає) та суми доходу в неоплаченій частині товару, перерахованій за курсом НБУ на дату передачі права власності [42].

Доходи від експортних операцій обчислюються, виходячи із звичайних цін за умови, що договірна ціна відрізняється від звичайної більше ніж на 20 %, оскільки, як правило, покупцями в таких господарських операціях виступають неплатники податку на прибуток.

Курсові різниці, які виникають під час здійснення розрахунків за експортними операціями визначаються згідно з П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

Курсові різниці вираховують тільки за монетарними статтями, тобто грошовими коштами та активами і зобов'язаннями, які будуть отримані або сплачені в певній сумі грошових коштів. При експорті необхідність розрахунку курсових різниць виникає в таких випадках:

- при експорті на умовах наступної оплати (при виникненні дебіторської заборгованості);
- при продажу іноземної валюти, що надійшла від покупця;
- за наявності на поточному рахунку в іноземній валюті додатного сальдо на кінець кварталу.

Відповідно до умов Податкового кодексу України, об'єктом оподаткування ПДВ є вивезення товарів у митному режимі експорту (реекспорту). Товари, оформлені в митному режимі експорту, обов'язково мають бути вивезені за межі митної території України для вільного обігу без

зобов'язання їх повернення та без установлення умов про їх використання за межами митної території України [42].

1.2. Концептуальні засади обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві

Організаційні і правові засади, що регулюють здійснення ЗЕД на Україні формуються на основі Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність”[17]. Разом з тим функції органів державного регулювання наведені у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Органи державного регулювання	Функції органів державного регулювання
Верховна Рада України	Приймає закони
	Визначає напрями ЗЕД
	Ратифікує міжнародні договори
Кабінет Міністрів України	Координує зовнішньоекономічні зв'язки
	Затверджує нормативні акти
	Укладає міжнародні договори
Національний банк України	Реалізує валютну політику
	Регулює курс національної валюти
	Здійснює облік розрахунків з одержання кредитів
Міністерство економічного розвитку	Забезпечує проведення єдиної політики ЗЕД
	Контролює діяльність суб'єктів ЗЕД
Антимонопольний комітет України	Контролює дотримання антимонопольного законодавства
Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі	Регулює діяльність суб'єктів ЗЕД
Державна митна служба	Здійснює митний контроль
	Видає акти з питань митної політики
Органи місцевого управління	Здійснюють державну реєстрацію суб'єктів ЗЕД
	Контролюють діяльність суб'єктів ЗЕД

Джерело: узагальнено автором на основі [3,11,15]

Безперечно, що Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” передбачає управління ЗЕД операціями шляхом прийняття різних актів державними установами України, які регулюють експортно-імпорту діяльність за допомогою постанов, інструкцій, наказів, листів та розпоряджень.

Концептуальний аспект обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві регулюють:

- Закони України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, “Про аудиторську діяльність”; «Про валюту і валютні операції».
- Кодекси України (Податковий, Бюджетний, Господарський, Цивільний);
- Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, постанови, розпорядження, листи, роз’яснення міністерств та відомств, серед яких, в контексті нашого дослідження, варто відмітити Постанови Правління Національного банку України (далі НБУ) «Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями» від 02.01.2019 р. №2; «Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті» від 02.01.2019 р. №5; «Про затвердження Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів» від 02.01.2019 р. №7; «Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей» від 02.01.2019 р. №3;
- П(С)БО 9 «Запаси», П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”, П(С)БО 11 “Зобовязання”, П(С)БО 15 “Дохід”, П(С)БО 21 “ Вплив змін валютних курсів”, 30 «Біологічні активи»;
- Вказівки, інструкції, положення; плани рахунків бухгалтерського обліку (національний, галузеві, спрощений, робочі);
- Наказ про облікову політику підприємства і т.д.

Крім того діюче законодавчо-нормативне регулювання у сфері обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві заплутане, складне у розумінні, містить багато протиріч. Все це значно ускладнює систему обліку і звітності підприємств і визначає актуальність досліджень у напрямку вдосконалення обліку доходів операцій

ЗЕД підприємств. Розроблено схему законодавчо-нормативного регулювання обліку експортно-імпорتنних операцій (рис. 1.4).

Головним чином до нормативних актів, які регулюють облік доходів від ЗЕД можна віднести П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(С)БО 11 «Зобов'язання», П(С)БО15 «Доходи», П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій (Додаток А).



Рис. 1.4. Законодавчо-нормативне регулювання обліку доходів

Джерело: узагальнено автором на основі [3,13,25,28,55]

Взагалі згідно П(С)БО 30 в сільському господарстві фінансовий результат потрібно визначати під час виходу продукції із виробництва, але не у момент її реалізації, як це робиться у всіх інших галузях економічної діяльності. При чому сільськогосподарську продукцію при її первісному визнанні оцінюють за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу.

Разом із тим нами було проведено порівняльну характеристику визнання доходу за П(С)БО 15 «Дохід» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» і виявлено наступні відмінності у визначенні, визнанні та класифікації доходу (табл.1.4)

Таблиця 1.4

Порівняльна характеристика обліку та відображення доходів за МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та П(С)БО 15 «Дохід»

Стандарт	МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами»	П(С)БО 15 «Дохід»
Визначення доходу	Збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення власного капіталу (за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників).	Збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які приводять до зростання власного капіталу (за винятком його зростання за рахунок внесків власників).
Визнання доходу	Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.	Під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.
Класифікація доходу	Доходи від звичайної діяльності; прибуток від інших операцій.	Визначена з поділом на доходи операційної, фінансової та іншої діяльності

Джерело: узагальнено автором на основі [5,30]

У цьому контексті варто відзначити особливість сільськогосподарського виробництва, що полягає в тому, що в ньому використовуються біологічні активи, які здатні до біологічної трансформації і до відтворення самих себе. Отже, потрібно враховувати ці процеси. Однак облік має бути побудований так,

щоб були дотримані його принципи, а одержану інформацію можна порівнювати з показниками різних підприємств.

Висновки за розділом 1

Проведене дослідження дозволяє зробити висновки стосовно теоретичних основ обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

При розгляді сутності доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку дістали подальший розвиток теоретико-методичні підходи до розкриття сутності понять “експорт продукції”, “доходи від зовнішньоекономічної діяльності». Проаналізувавши визначення експорту з різних джерел, а саме довідкової, нормативно-правової, наукової літератури вставлено, що експорт – це форма зовнішньоекономічної діяльності суб’єкта господарювання для отримання доходу, яка охоплює сукупність операцій з реалізації та вивозу товарів (робіт, послуг) за кордон з метою отримання економічних вигід. Відповідно об’єктами обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві визначені доходи в результаті процесу відвантаження сільськогосподарської продукції на експорт, розрахунки з іноземними покупцями, іноземна валюта.

В процесі встановлення концептуальних засад обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві показана мінливість законодавства в сфері зовнішньоекономічної діяльності, що і надалі потребує постійного та детального дослідження. Систематизовано та розкрито положення законодавства, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність на сільськогосподарських підприємствах, а також бухгалтерський облік доходів під час експортних операцій. Визначено місце обраної теми в системі наукових досліджень, виявлено основні проблемні питання даної теми та пропозиції. Проаналізовано нормативно-правове регулювання та критично порівняно визнання доходу за МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та П(С)БО 15 «Дохід»

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ПП «АГРО- ТРЕЙДЕР»

2.1. Фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder»

Основним джерелом інформації про доходи від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder» є дані бухгалтерського обліку. В основному інформаційне забезпечення на підприємстві є необхідним для підвищення обґрунтованості управлінських рішень.

Фінансовий облік доходів від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві покликаний забезпечувати зовнішніх та внутрішніх користувачів такою інформацією:

1. Про первісну вартість експортованих товарів (продукції), її зміну.
2. Про доходи і витрати за операціями з експортованими товарами.
3. Про курсові різниці, які виникли в процесі продажі товарів.

Необхідно зазначити, що система бухгалтерського обліку ПП «Агро-Треjder» побудована з дотриманням загальних принципів і вимог щодо здійснення фінансового обліку. Організація фінансового обліку включає організацію облікового процесу, тобто збирання облікової інформації, її реєстрацію, групування і обробку (первинний облік).

Всі операції, оформлюють первинними документами, які забезпечують правильність та своєчасність їх обліку. Такі документи складаються на бланках типових форм і підписуються членами комісії, призначеної наказом керівника підприємства.

Основні первинні документи з доходів від ЗЕД, що використовуються ПП «Агро-Треjder» наведенні в таблиці 2.1

Таблиця 2.1

Первинні документи з обліку доходів від ЗЕД на ПП «Агро-Треjder»

№п/п	Назва документу	Характеристика
1	2	3
1.	Митна декларація, (МД)	Заява встановленої форми, в якій особою зазначено митну процедуру, що підлягає застосуванню до товарів, та передбачені законодавством відомості про товари, умови і способи їх переміщення через митний кордон України та щодо нарахування митних платежів, необхідних для застосування цієї процедури
2.	Інвойс, проформа інвойс	Інвойс - рахунок на оплату, документ, що містить платіжні реквізити одержувача коштів (ініціатора інвойсу), за якими платник (одержувач інвойсу) здійснює безготівковий переказ грошових коштів за надані товари та (або) послуги.
3.	Договір (контракт)	Матеріально оформлена угода суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їхніх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності (повинна бути укладена на двох мовах)
4.	Заява про купівлю іноземної валюти	Документ, який підтверджує наміри підприємства здійснити купівлю валюти, для того аби оплатити свої зобов'язання перед іноземним постачальником.
5.	Платіжне доручення в національній валюті	Розрахунковий документ, який використовується для депонування гривні під купівлю валюти. Використовується лише в деяких банках, де депонування відбувається не автоматично.
6.	Платіжне доручення в іноземній валюті	Розрахунковий документ, що містить вимогу отримувача безпосередньо до платника, сплатити суму грошей та доручення платника банку, що його обслуговує, здійснити переказ визначеної платником суми грошей зі свого рахунка на рахунок отримувача. Зазвичай використовуються типові форми надані банками, в яких обслуговується контракт зовнішньоекономічної діяльності.
7.	Акредитив	Форма розрахунків і вид банківського рахунку, за яким здійснюються безготівкові розрахунки. Застосовується в міжнародних розрахунках у комерційних операціях, коли така форма передбачена договором між постачальником та замовником (покупцем). Акредитив відкривається за дорученням платника в банку, який обслуговує постачальника, на підставі заяви чітко встановленої форми.

Джерело: власне дослідження

Практично ці документи використовуються для ведення фінансового обліку доходів від ЗЕД, та крім них є ще документи, які використовуються для процесу експорту товарів. Безперечно, що відвантаження товару, а в нашому дослідженні це сільськогосподарська продукція, в ПП «Агро-Треjder» супроводжується витратами, які необхідні для організації експорту, такими

витратами є: послуги митного брокера, послуги митного терміналу, оплата за карантинну службу, послуги фітосанітарної лабораторії, витрати на навантаження та розвантаження товару, витрати на складування товару, перевезення товару до кордону експортера, страхування товару до кордону експортера, експортне мито тощо. У тому числі митне оформлення розпочинається з моменту подання митному органу декларантом або уповноваженою ним особою митної декларації чи документа, який відповідно до законодавства її замінює, та документів, необхідних для митного оформлення.

Як правило у перелік документів, що подаються декларантом для підтвердження заявленої митної вартості, входять: виписка з реєстру ДФС по обліку суб'єктів, що здійснюють операції; зовнішньоекономічний договір з усіма доповненнями і специфікаціями (і переклад, якщо він тільки на іноземній мові); переклад інвойсу (бажано у форматі Excel) і пакувального листа; залежно від коду товару, дозвільні документи видані відповідними контролюючими органами (сертифікати відповідності, лист на відповідність технічним регламентам, висновки метрологічної служби, дозволу МОЗ, Укрчастотнагляду, СЕС висновки, і т. д.); детальний опис товару, сфера застосування, принцип дії, матеріал виготовлення, технічні характеристики, креслення, каталоги; документи для допомоги в підтвердженні митної вартості (свіфтовка з печаткою банку на купівлю валюти у разі передоплати за контрактом, калькуляція виробника з розрахунком ціни, висновок експертної організації про ціну товару в поставці); повідомлення про те, що необхідні митні платежі перераховані; повідомлення про те, що послуги терміналу сплачені; платіжне доручення про оплату послуг фітосанітарної служби.

Варто зазначити, що перелік наведених документів невичерпний, тому що суб'єкти господарювання можуть складати документи за специфічними видами операцій (консигнації, оренди, факторингу тощо), які матимуть відповідні форми документів із дотриманням обов'язкових реквізитів, що в даному випадку не розглядається.

Безперечно, що всі вищезазначені первинні документи є першоджерелом для ведення фінансового обліку на ПП «Агро-Трејдер» та для забезпечення вчасного надходження необхідної інформації до бухгалтерії. Однак, деякі з них містять зайві та тотожні реквізити для заповнення. Це не сприяє якісному веденню обліку на підприємстві, в тому числі і на ПП «Агро-Трејдер», збільшує трудомісткість опрацювання та відображення інформації, створює певні труднощі у формуванні документообігу й забезпеченні необхідними видами бланків. Це свідчить про те, що в ході дослідження було виявлено, що відсутність належного порядку в оформленні та опрацюванні документів, а також недостатність та залишковість деяких реквізитів в вищезазначених документах є однією з причин неефективного використання облікової інформації та складання фінансової звітності.

По суті ці витрати пов'язані з реалізацією товару, і відображаються в ПП «Агро-Трејдер» на рахунку 93 "Витрати на збут", де ведеться облік витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг. До витрат на збут, зокрема, належать витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів за умовами договору, витрати на маркетинг та рекламу, витрати на оплату праці й комісійні продавцям, торговим агентам, працівникам відділу збуту, амортизація, ремонт та утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, що використовуються для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт і послуг [15,28]. Виходячи з вищесказаного витрати, які передують і організують експортні операції варто обліковувати на рахунку 93 «Витрати на збут» в кореспонденції з рахунками на яких обліковуються розрахунки з постачальниками послуг.

Після того як всі необхідні процедури для організації експорту здійсненні і всі необхідні платежі сплачені відбувається вивезення товару з митної території країни. Фінансовий облік експортних операцій передбачає виникнення доходу згідно з П(С)БО 15 "Дохід". "Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, яке зумовлює зростання власного капіталу, за умови,

що оцінка доходу може бути достовірно визначена” [3,44]. Збільшення активу за експортною операцією має на увазі виникнення дебіторської заборгованості нерезидента, і, одночасно, суми доходу.

В залежності від умов поставки ІНКОТЕРМС дохід від здійснення експортної операції може визнаватися: в момент відвантаження товару на експорт зі складу продавця; при передачі товару транспортній організації для доставки покупцю; при передачі товару нерезиденту за межами митної території України.

Необхідно зазначити, що дохід від продажу сільськогосподарської продукції відображається на ПП «Агро-Трејдер» тоді, коли оформленні документи, що свідчать про передачу ризиків і винагород після доставки експортних товарів, достовірно визначено суму доходу і визначено відповідні йому витрати. Тобто облік доходів і витрат при здійсненні експортних операцій повинен бути здійснений таким чином, щоб не було розходження у часі між відображенням доходів і періодом відображення витрат.

Слід враховувати, що основною особливістю бухгалтерського обліку експортних операцій за умови наступної оплати за відвантажену продукцію є те, що дебіторська заборгованість, яка виникає в обліку за відвантажену продукцію є монетарною статтею балансу.

Заборгованість, яка виникає після відвантаження товару у експортера (виконання робіт, надання послуг) і заборгованість, що утворилася в результаті авансових платежів (отриманих передплат в іноземній валюті), потребує розмежування, що ускладнює роботу бухгалтера. Так, при умові що перша подія – отримання оплати, виникає кредиторська заборгованість, яка виникла перед покупцем-нерезидентом, що є немонетарною статтею (інша ніж монетарна), котра відображається у балансі за валютним курсом на дату отримання авансу і в подальшому (на кінець звітного періоду й на дату її погашення) при зміні валютного курсу курсові різниці за нею не розраховуються, що відображається в ПП «Агро-Трејдер» записом на рахунках

Дт 312 "Поточні рахунки в іноземній валюті" Кт 681 "Розрахунки за авансами одержаними".

Дохід від такої операції визначається на дату відвантаження але за курсом НБУ на дату отримання оплати або авансу (курсові різниці по рахунку 681 не виникають).

Якщо ж перша подія це відвантаження продукції, виникає дебіторська заборгованість, - монетарна стаття (стаття балансу про грошові кошти, а також про такі активи й зобов'язання, які будуть отримані або сплачені у фіксованій (або визначеній) сумі грошей або їх еквівалентів), тому на кінець звітного періоду й на дату погашення для неї визначаються курсові різниці з використанням валютного курсу, котрий діяв на ці дати, що відображається на ПП «Агро-Треjder» записом на рахунках Дт 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» та Кт 701 "Дохід від реалізації готової продукції". При цьому дохід визначається за курсом НБУ на дату нарахування доходу (тобто на дату відвантаження продукції). При цьому виникають курсові різниці (позитивна Дт 362 Кт 714 «Дохід від операційної курсової різниці») і (негативна Дт 945 "Витрати від операційної курсової різниці" Кт 362). Інформація про дохід від експортних операцій накопичується на ПП «Агро-Треjder» по кредиту рахунку 70 "Доходи від реалізації", який у свою чергу списується на субрахунок 791 "Результат основної діяльності".

Разом із тим під час обліку доходів від експорту товарів необхідно враховувати терміни розрахунків з нерезидентом (рис. 2.1). Крім того облік витрат дає можливість одержати повну і своєчасну інформацію про структуру і види витрат, пов'язаних із здійсненням експортних операцій. В основному фактична собівартість лежить в основі облікової вартості експортних товарів.

Для узагальнення інформації про собівартість реалізованої готової продукції на ПП «Агро-Треjder» передбачений субрахунок 901 "Собівартість реалізованої готової продукції". Цей рахунок кореспондує по дебету з рахунком, на якому обліковується об'єкт експорту, кредитом рахунку 27 "Продукція сільськогосподарського виробництва", на якому узагальнено

інформацію про наявність та рух готової продукції підприємства, на рахунку 28 "Товари" ведеться облік руху товарно - матеріальних цінностей, що надійшли на підприємство з метою продажу.



Рис.2.1. Схема фінансового обліку доходів ЗЕД на ПП «Агро-Треjder» та контролю за дотриманням термінів розрахунків

Джерело: власне дослідження

Згідно П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» (далі П(С)БО 21), операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу (установлений НБУ курс грошової одиниці України до грошової одиниці іншої країни) на початок дня, дати здійснення операції (дати визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

Необхідно зазначити, що інформація про доходи від купівлі-продажу іноземної валюти, зокрема додатна різниця між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю узагальнюється на субрахунку 711 "Дохід від купівлі- продажу іноземної валюти".

В фінансовому обліку дохід/витрати при продажу іноземної валюти ПП «Агро-Треjder», що виникають між курсом НБУ та МВРУ відображаються наступним чином: Дт 942 Кт 334 (Курс НБУ - Курсу МВРУ) - втрати від продажу валюти; Дт 334 Кт 711 (Курс МВРУ - Курсу НБУ) - доходи від продажу валюти.

Отже на підставі вище сказаного, відображення доходів від реалізації сільськогосподарської продукції, буде відображатися наступними проведеннями в бухгалтерському обліку наведеними у Додатку Б.

Під час обліку доходів від експорту товарів необхідно враховувати терміни розрахунків з нерезидентом (Додаток В). Облік витрат дає можливість одержати повну і своєчасну інформацію про структуру і види витрат, пов'язаних із здійсненням експортних операцій. Фактична собівартість лежить в основі облікової вартості експортних товарів.

Необхідно зазначити, про порядок відображення в обліку та фінансовій звітності валютних розрахунків при здійсненні авансових платежів в іноземній валюті. На сьогодні існує два варіанти методики відображення авансів на рахунках. По-перше, використання рахунків авансів. І, по-друге, використання рахунків розрахунків без виділення авансів. Якщо перша подія – отримання або сплата авансу, то діючим планом рахунків передбачено для відображення в обліку два рахунки – 371 “Розрахунки за авансами виданими” та 681 “Розрахунки за авансами отриманими”. Якщо ж першою подією є відвантаження або отримання продукції, товарів, то рахунки авансів не використовуються, а використовуються рахунки 362 “Розрахунки з іноземними покупцями” та 632 “Розрахунки з іноземними постачальниками”.

За першою методикою кількість бухгалтерських проведенень збільшується в два рази, так як використовуються рахунки авансових платежів. Крім того це

вимагає контролювання сальдо в балансі по рахунках авансів, по рахунках розрахунків, а також здійснювати операції по закриттю рахунків авансів на рахунки розрахунків:

- Дт 681 Кт 362 – для закриття рахунків авансів отриманих;
- Дт 632 Кт 371 – для закриття рахунків авансів виданих.

Це призводить до необхідності робити зайві операцій та збільшує обсяг роботи як для бухгалтерів [3].

У підсумку пропонуємо вести облік авансів на рахунках розрахунків без використання рахунків авансів. Адже, коли облік ведеться на двох рахунках, щоб з'ясувати стан розрахунків з одним і тим же контрагентом, але по різних угодам, поставкам, географічним сегментам – треба одночасно звертатися до двох джерел замість одного. Це зменшить витрати праці бухгалтерів при відображенні операцій ЗЕД, особливо тоді, коли таких операцій може бути значна кількість.

На наш погляд на ПП «Агро-Треjder» потрібна оптимізація Плану рахунків по операціям ЗЕД (Додаток Г).

2.2. Система оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

Як уже підкреслювалося, що відповідно до ПКУ операції платників податку з вивезення товарів за межі митної території України є об'єктом оподаткування ПДВ. При чому у разі здійснення експорту товарів датою виникнення податкових зобов'язань з постачання таких товарів вважається дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства. При цьому попередня (авансова) оплата вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України, не змінює значення сум податку, які відносяться до податкових зобов'язань такого експортера — платника податку [42].

Як правило продукція та товари, оформлені в митному режимі експорту, обов'язково мають бути вивезені за межі митної території України для

вільного обігу без зобов'язання їх повернення та без встановлення умов про їх використання за межами митної території України [17].

Разом з тим таке вивезення підтверджується записом у вантажній митній декларації «Задекларовані в цій МД товари вивезено за межі митної території України в повному обсязі».

Слід враховувати, що метою оподаткування ПДВ, експортом також вважається постачання продукції та товарів, що перебувають у вільному обігу на території України у таких митних режимах: магазинів безмитної торгівлі; митного складу; спеціальної митної зони. При експорті товарів та супутніх послуг зобов'язання з ПДВ у експортера виникають за датою фактичного вивезення товарів за межі митного кордону України, що підтверджується оформленою належним чином вантажною митною декларацією [42].

Для підтвердження фактичного вивезення продукції ПП «Агро-Треjder» як експортер подає митному органу, який здійснює митне оформлення товарів заяву про надання підтвердження вивезення товару, оригінал п'ятого основного аркуша вантажної митної декларації за формою МД-2 (МД-3) (аркуш МД з відміткою 3/8). Митний орган розглядає заяву протягом 5 робочих днів, та за умови відсутності зауважень, проставляє на наданій йому вантажно-митній декларації відмітку «Задекларовані в цій МД товари вивезено за межі митної території України в повному обсязі» та дату фактичного вивезення. Необхідно зазначити, що при вивезенні товару із залученням посередників, податкові зобов'язання за товаром виникають тільки у комітента (поручителя) за датою його фактичного вивезення. Вартість послуг посередників-резидентів обкладається ПДВ за загальними правилами 20% за датою першої події, тобто у момент оплати посередницьких послуг або підписання акта.

Однак між передачею права власності на продукцію, товар покупцю-нерезиденту та його вивезенням за межі митної території України іноді існує часовий розрив. У такому разі податкові зобов'язання з ПДВ у експортера

виникають один раз – у момент вивезення ним товару за межі митної території України та оформлення вантажної митної декларації [3,17].

Необхідно зазначити, що при експорті товару база оподаткування визначається виходячи з фактичної ціни операції, але не нижче звичайної ціни. Її необхідно визначати, виходячи з курсу НБУ на дату складання вантажної митної декларації. При цьому, на нашу думку, правильність визначення бази оподаткування важлива не стільки для визначення податкових зобов'язань, скільки для цілей пропорційного розподілу ПДВ згідно ПКУ.

По суті відповідно до ПКУ, експорт товарів та супутніх послуг обкладається ПДВ за ставкою 0% за умови, що його підтверджено оформлено належним чином вантажною митною декларацією з відміткою «Задекларовані в цій МД товари вивезено за межі митної території України в повному обсязі».

Якщо експорт здійснюється за участю сприяння посередника (комісіонера, повіреного), то ставку 0% може застосовувати тільки комітент/поручитель у відповідності до ПКУ. Тобто, ставка 0% застосовується продавцем (комітентом/поручителем) при експорті таких товарів [42]:

- усієї продукції, товарів (супутніх послуг), постачання яких на митній території України обкладається ПДВ;
- усієї продукції, товарів (супутніх послуг), постачання яких на митній території України відповідно до розділу V Податкового кодексу України звільнено від ПДВ.

Характерно, що коли підприємство здійснює експортні операції, оподатковувані за ставкою 0%, то він має право на податковий кредит та бюджетне відшкодування.

У зв'язку із запровадженням обов'язкового продажу 75% валютних надходжень на поточний рахунок експортера в іноземній валюті (обліковують на субрахунку 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті») потрапляє лише 25% отриманого авансу, а ще 75% суми після продажу з розподільчого

рахунку зараховують на поточний рахунок у національній валюті (субрахунок 311 «Поточні рахунки в національній валюті»).

Щодо розміру доходу, то за експорту з повною передоплатою суму доходу перераховують у національну валюту за курсом НБУ на дату отримання авансу. При цьому суму часткових авансів включають до складу доходу із застосуванням валютних курсів, що діяли на дату одержання кожного авансового платежу.

У разі передачі нерезиденту всіх вигод і ризиків, пов'язаних із правом власності на товари, визнається дохід від реалізації товарів.

Застосування курсу для визначення доходу під час експорту товарів із розрахунками в іноземній валюті, відповідно до П(С)БО 21, під час первісного визнання такі операції відображають у бухгалтерському обліку перерахуванням суми в іноземній валюті із застосуванням курсу НБУ на початок дня дати здійснення операції.

Дебіторська заборгованість нерезидента перед підприємством вважається монетарною статтею балансу, тому вона підлягає перерахуванню на дату балансу та дату її погашення. У разі якщо валютний курс НБУ на дату виникнення дебіторської заборгованості відрізняється від валютного курсу НБУ на дату балансу, виникає курсова різниця.

Податкові розрахунки операцій експорту з повною передоплатою у платників податку на прибуток значною мірою нагадує бухгалтерський облік. На підставі його даних визначають фінансовий результат, керуючись яким, власне, й розраховують об'єкт обкладення податком на прибуток.

Згідно з Податковим кодексом України, не передбачено ніяких коригувань на курсові різниці, пов'язані з проведенням валютних операцій [42].

Що стосується податкового обліку операцій експорту товарів з відстроченням платежу, то податок на прибуток також розраховують на підставі даних бухгалтерського обліку.

Експорт товарів за ціною, нижчою від їх собівартості, жодних окремих податкових наслідків не спричиняє [15,42]:

- по-перше, базою оподаткування буде вважатися фінансовий результат, визначений у відповідній фінансовій звітності;
- по-друге, коригувань такого фінансового результату до оподаткування на різницю між ціною ЗЕД-контракту та собівартістю експортних товарів Податковий кодекс України не передбачає.

Але якщо операції з нерезидентом підпадають під дію ст. 39 Податкового кодексу України, тоді під час розрахунку прибутку необхідно керуватися його нормами. У разі експорту товарів податкові зобов'язання з ПДВ виникають на дату оформлення митної декларації, незважаючи на факт отримання від нерезидента передоплати. Тобто дата визнання доходу від реалізації та дата виникнення податкових зобов'язань із ПДВ у разі експорту можуть не співпадати, оскільки остання чітко прив'язана саме до дати фактичного перетинання кордону, що фіксує митна декларація [42].

Що стосується операцій з експорту товарів за ціною нижчою від їх собівартості, то база оподаткування операцій із постачання товарів не може бути нижчою за ціну їх придбання, а для самостійно виготовлених товарів (продукції) – нижчою за їх собівартість [17,42]

У разі експорту товарів за ціною нижче їх собівартості складають дві податкові накладні: одну – на суму договірної вартості, другу – на суму перевищення собівартості над договірною ціною.

Керуючись порядком складання податкової накладної, фіскальна служба висловила позицію, згідно з якою сума перевищення собівартості над договірною вартістю експортованого товару підлягає оподаткуванню за ставкою 20%. На думку контролюючого органу, така сума перевищення не формує вартості експортованого товару, тому й нульова ставка до нього не застосовується [42].

Інформація про загальний обсяг операцій із вивезення продукції, товарів за кордон узагальнюється в рядку 2.1 декларації з ПДВ, до якої додають

оригінали митних декларацій. А якщо під час експортування товарів використовувались електронні митні декларації, до декларації з ПДВ необхідно додати їхні оригінали також в електронній формі.

2.3. Облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності в управлінні сільськогосподарським підприємством

При організації обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в управлінні ПП «Агро-Треjder» необхідно враховувати, що ці операції залежить як від внутрішніх факторів, так і від зовнішнього середовища (ринків збуту, бізнес партнерів). Зовнішньоекономічна діяльність підприємства, та зумовлені нею операції є об'єктами управлінському обліку (рис. 2.2)..



Рис. 2.2 Системи управління та обліку ЗЕД на ПП «Агро-Треjder»

Джерело: власне дослідження на основі.

З метою конкретизації і деталізації інформації, щодо експортних операцій, що підвищить ефективність управління ЗЕД, ПП «Агро-Треjder» може вести облік із урахуванням аналітики (табл. 2.2).

Це дозволить порівнювати витрати та доходи, які понесені або отримані від конкретного покупця, за допомогою чого можна буде побачити чи є прибутковим певний контракт чи ні, чи є вигідний один із ринків збуту і чи є рентабельною ЗЕД підприємства.

Крім того для планування здійснення операцій з експорту сільськогосподарської продукції, на підприємстві ПП «Агро-Треjder», варто розробляти бюджети на майбутній звітний період. Такі бюджети слід розробляти в розрізі географічних сегментів, інформація за якими надається у бухгалтерській звітності, а також розподіл сегментів на пріоритетні і допоміжні в розрізі місяців.

Таблиця 2.2

Пропонована номенклатура рахунків для забезпечення аналітичного обліку операцій ЗЕД на ПП «Агро-Треjder»

Рахунок	Аналітика першого рівня	Аналітика другого рівня	Аналітика третього рівня
362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	За видом валюти	За країнами	За конкретними покупцями
701 «Дохід від реалізації готової продукції»	За видом ринку (створити об'єкт «Дохід від реалізації готової продукції на зовнішньому ринку»)	За країнами	За конкретними покупцями
702 «Дохід від реалізації товарів»	За видом ринку (створити об'єкт «Дохід від реалізації готової продукції на зовнішньому ринку»)	За країнами	За конкретними покупцями
901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	За видом ринку (створити об'єкт «Собівартість реалізованої готової продукції на зовнішньому ринку»)	За країнами	За конкретними покупцями
902 «Собівартість реалізованих товарів»	За видом ринку (створити об'єкт «Собівартість готової продукції на зовнішньому ринку»)	За країнами	За конкретними покупцями
93 «Витрати на збут»	За видом ринку (створити об'єкт «Витрати на збут продукції на зовнішньому ринку»)	За країнами	За конкретними покупцями

Джерело: власне дослідження на основі [3,15,29].

Вважаємо, що при складанні внутрішньої сегментарної звітності доцільно використовувати методика формування внутрішньої звітності по географічним сегментам при здійсненні експортних операцій. Тому на ПП «Агро-Треjder», було виділено господарські і географічні сегменти (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Господарські та географічні сегменти досліджуваного підприємства

Господарські сегменти	Географічні сегменти
✓ ріпак	✓ Латвія
✓ кукурудза	✓ Польща
✓ овес	✓ Естонія
✓ соя	

Джерело: власна розробка.

На основі такого бюджету управлінський персонал може спрогнозувати майбутні доходи від експортної діяльності, скоригувати масштаби діяльності підприємства, оцінити необхідність пошуку нових ринків та покупців, тощо.

Висновки за 2 розділом

Під час дослідження сучасного стан обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-треjder» охарактеризовано фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ПП «Агро-Треjder», в тому числі запропоновано вести облік авансів на рахунках розрахунків без використання рахунків авансів. Адже, коли облік ведеться на двох рахунках, щоб з'ясувати стан розрахунків з одним і тим же контрагентом, але по різних угодам, поставкам, географічним сегментам – треба одночасно звертатися до двох джерел замість одного. Також запропонована оптимізація Плану рахунків по операціям ЗЕД (Додаток Д).

Розглянути систему оподаткування доходів від ЗЕД на підприємстві, при цьому продукція та товари, оформлені в митному режимі експорту, обов'язково мають бути вивезені за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їх повернення та без установлення умов про їх використання за межами митної території України.

Відстежено облік доходів від ЗЕД в управлінні сільськогосподарським підприємством. Запропоновано розробляти бюджети в розрізі географічних сегментів, інформація за якими надається у бухгалтерській звітності, а також розподіл сегментів на пріоритетні і допоміжні в розрізі місяців.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ПП «АГРО- ТРЕЙДЕР»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder»

У процесі дослідження було виділено процедури облікової політики, як її організаційний аспект, що використовуються ПП «Агро-Треjder» у процесі розкриття інформації про доходи сільськогосподарської діяльності (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Узагальнені процедури бухгалтерського обліку доходів ЗЕД на ПП «Агро-Треjder»

Процедури	Характеристика
Ведення бухгалтерського обліку	Покладено на головного бухгалтера
Форма ведення бухгалтерського обліку	Комбінована
Робочий план рахунків	Перелік рахунків, за допомогою яких фіксуються факти господарських операцій підприємства та відображають його активи, зобов'язання та капітал- незатверджено
Технологія обробки облікової інформації	Комбінована
Система внутрішнього контролю (інвентаризація)	Затверджено періодичність, порядок проведення, склад інвентаризаційної комісії
Документооборот	Частково затверджено первинні документи, які використовуються на підприємстві, графік документообороту
Склад та обов'язки управлінського апарату	Обов'язки керівництва підприємства та його підрозділів
Склад та обов'язки матеріально-відповідальних осіб	Порядок організації матеріальної відповідальності
Порядок ведення управлінського обліку	Система оброблення та підготовки інформації для потреб управління, перелік та затвердження форм внутрішньої звітності

Джерело: власна розробка.

Основною метою формування облікової політики щодо доходів є надання достовірної і необхідної інформації для забезпечення процесу управління

підприємством та представлення обґрунтованої інформації у звітності для прийняття ефективних рішень.

Тому формування облікової політики доходів ЗЕД на ПП «Агро-Треjder» повинне мати своє документальне відображення у Наказі про облікову політику підприємства, який після його затвердження набуває статусу юридичного документа (рис.3.1)

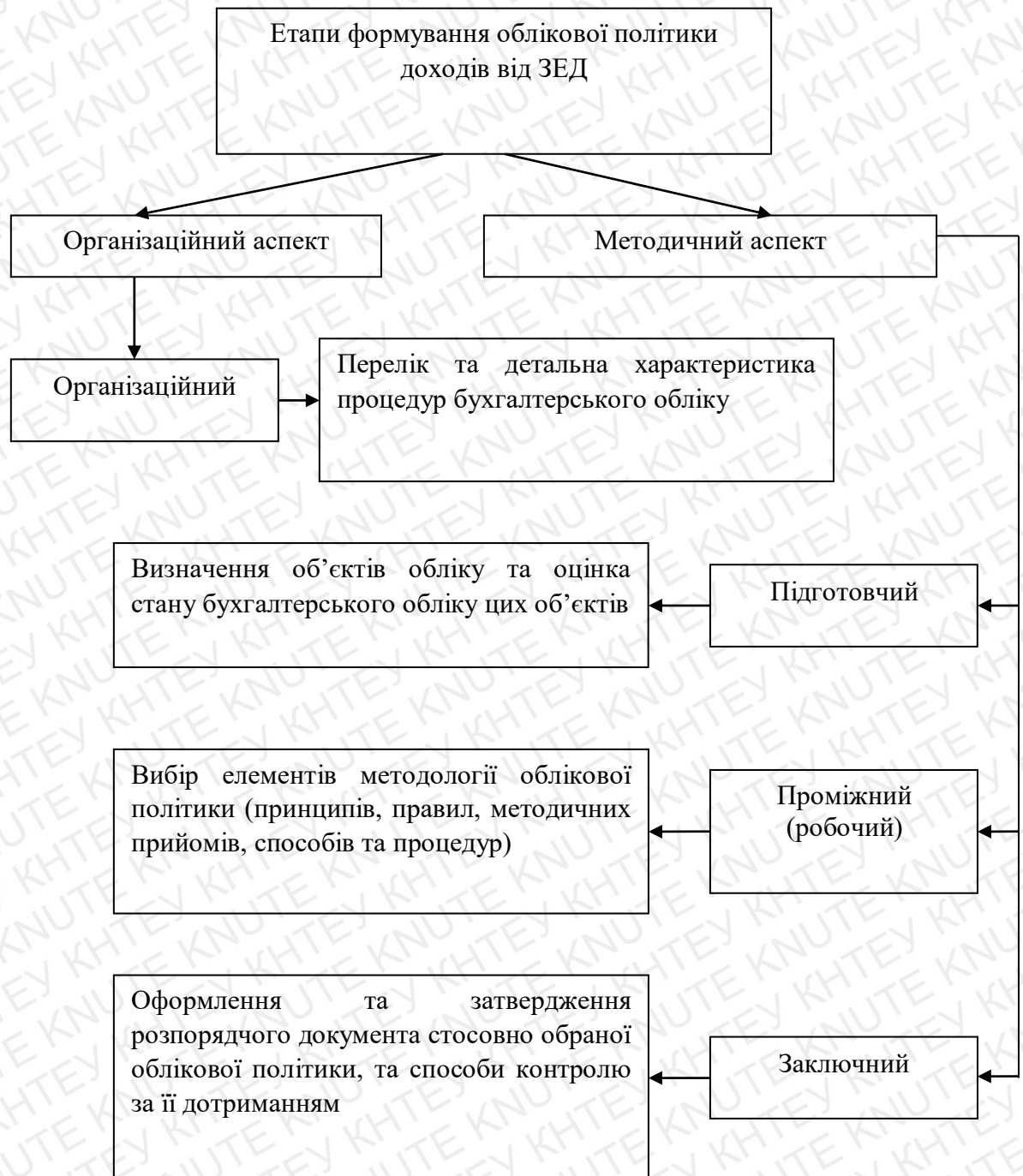


Рис. 3.1. Етапи формування облікової політики доходів ЗЕД

Джерело: власна розробка

Оснoву факторів, які, залежно від обраної політики суттєво впливають на формування доходів ЗЕД, становлять: асортимент, якість та рівень цін виробленої продукції. За методикою, визначеною законодавством, доходи відносять на фінансові результати. На нашу думку доцільно дослідити найбільш важливі елементи облікової політики, які впливають на величину фінансового результату сільськогосподарських підприємств, зокрема методи оцінки вибуття запасів та методи нарахування амортизації основних засобів та порядок визначення фінансового результату від сільськогосподарської діяльності.

Відповідно до П(С)БО 9 „Запаси” оцінка запасів при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті, здійснюється за одним із таких методів:

- ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- середньозваженої собівартості;
- собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
- нормативних затрат;
- ціни продажу [15].

Підприємствам дозволяється використовувати декілька методів одночасно, визначивши їх в Наказі про облікову політику. Однак, в бухгалтерського обліку для усіх одиниць запасів, що мають однакові умови використання, застосовується тільки один із наведених методів. Разом із тим підприємство може вибрати одну із двох систем обліку: постійну або періодичну. Вибір системи необхідно також зазначити в Наказі про облікову політику.

При застосуванні періодичної системи обліку надходження та вибуття запасів їх залишки при формуванні інформації у звітності групуються на певну дату (місяць, квартал, рік).

Постійна система обліку характеризується тим, що облік за рухом та залишками запасів відображається станом на кінець дня. Дана система обліку є більш точною, оскільки надає оперативну інформацію, однак її недоліком є велика трудомісткість[3,28]. Ця система найбільш вдало корелює із

автоматизацією процесів обліку

Обираючи найбільш вигідні варіанти оцінки запасів можна впливати на реальність собівартості продукції та величину доходу у податкових розрахунках, що впливатиме на достовірність та якість інформації відображеної у звітності.

Однією із важливих складових облікової політики є методи оцінки сільськогосподарської продукції, яка буде експортуватися. Методи оцінки впливають із галузевих особливостей та цін активного ринку на дану продукцію. Доречною є думка про те, що таку продукцію рослинництва варто оцінювати та обліковувати за первісною вартістю.

Аналіз нормативної бази щодо формування облікової політики, дає можливість стверджувати, що стан сучасного бухгалтерського обліку не дає можливості отримати достовірну інформацію про доходи ЗЕД підприємства, та унеможлиблює здійснювати аналіз на рівні району чи області, оскільки облікові методи у кожного підприємства різні. Таким чином порушуються вимоги Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, де відзначено, що дані бухгалтерського обліку та інформація фінансової звітності повинні надавати користувачам повну, неупереджену та правдиву інформацію для прийняття управлінських рішень.

3.2. Удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder» за умов застосування інформаційних систем і технологій

Інформаційні системи й технології набувають дедалі більшого поширення в економічних процесах та господарській діяльності. Саме в умовах комп'ютеризації спрощуються облікові роботи та знижується їх трудомісткість, що практично повністю дозволяє вирішити проблему якості вихідної інформації, точності, її об'єктивності і оперативності. Правильний вибір засобів автоматизації та програмного забезпечення дозволяє легко і миттєво

здійснювати роботу бухгалтерії та адаптувати її до правових норм, які часто змінюються.

В умовах ризикованого бізнес-середовища вважаємо, обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder» може бути удосконаленим за допомогою Клауд-комп'ютерної форми обліку (або форма ведення обліку з використанням SaaS-сервісу) базується на переході до віртуального ведення обліку через мережу Інтернет. Назва цієї технології пов'язана з особливостями її реалізації. Дані зберігаються і обробляються в так званій хмарі, яка, з точки зору клієнта, є одним великим віртуальним сервером (рис. 3.2). Проте фізично такі сервери можуть розташовуватися віддалено один від одного.

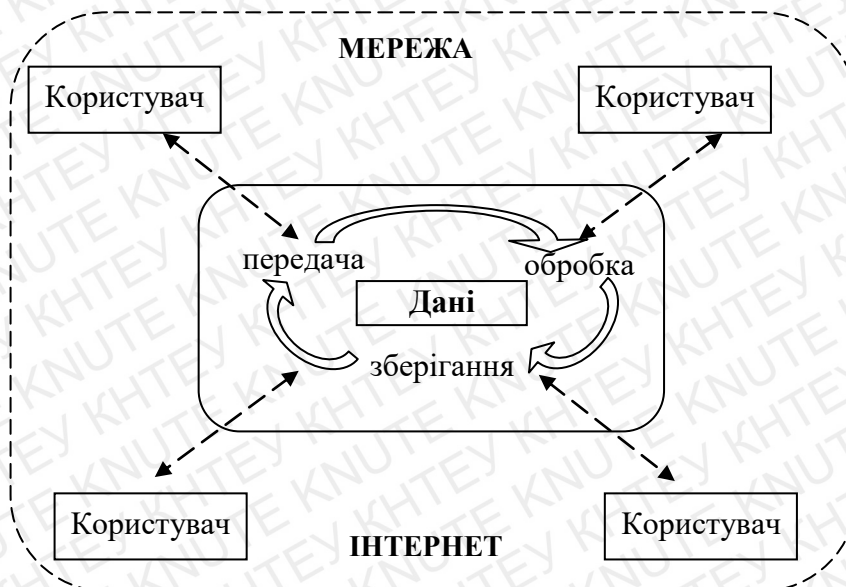


Рис. 3.2 Схема здійснення обміну інформацією з використанням хмарних технологій

Джерело: узагальнено автором на основі [36].

Постачальники послуги (спільно з розробниками SaaS-додатків) беруть на себе розробку програм, їх розміщення, впровадження, оновлення, технічну підтримку, а замовник оплачує тільки доступ до цього додатку через Інтернет [36]. Отже, на відміну від звичайної схеми придбання ліцензійного програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку, замовник платить тільки за послугу (право користування сервером), тобто тільки за те, що йому необхідно.

Узагальнимо основні переваги та недоліки впровадження хмарних технологій у сфері бухгалтерського обліку (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Переваги та недоліки впровадження хмарних технологій

Ознака	Переваги	Недоліки
Інфраструктура, доступ до даних	Налаштування, усунення несправностей, розширення інфраструктури тощо бере на себе сервіс-провайдер	Низький рівень безпеки даних, дані перебувають у хмарі разом з додатком
	Зниження витрат на організацію баз даних та придбання дорого програмного забезпечення	
Ступінь поширення	Можливість швидкого пристосування до змін у зовнішньому середовищі	Незначне поширення на сучасному етапі розвитку
Доступ до Інтернету	Доступ до хмари з будь-якого технічного засобу, що має доступ до мережі Інтернет	Неможливість роботи з технологіями хмари без підключення технічного засобу до Інтернет

Джерело: узагальнено автором на основі [36]

Хмарні технології дозволяють надавати користувачам значну кількість послуг. Взагалі бухгалтери в своїй роботі впродовж тривалого часу використовують ці технології – програми здачі звітності. Крім того, ефективно функціонують інтернет-сервіси, які дозволяють здійснювати «перенесення» комп'ютеризації бухгалтерського обліку з власних розрахункових потужностей підприємства на «хмарні» (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Коротка характеристика найбільш поширених хмарних сервісів для ведення бухгалтерського обліку чи виконання ряду облікових завдань

№ з/п	Назва хмарного сервісу	Основні можливості щодо ведення бухгалтерського обліку
1	2	3
1.	Оренда 1С (1С онлайн)	Дозволяє повною мірою використовувати всі можливості програмних продуктів, не купуючи їх

Продовження таблиці 3.2

1	2	3
2.	Діловод	Програма бухгалтерського обліку та електронної звітності для фізичних осіб – підприємців України. Діловод не має стандартного плану рахунків, але побудований на принципі <u>подвійного запису</u> – кожен документ формує проводки, може бути проведено або просто збережений. Ведеться облік товарів на складі, готівкових та безготівкових грошових коштів, взаєморозрахунків (з покупцями, постачальниками, засновниками, іншими особами), облік коштів виданих під звіт, кредити і позики отримані, податки, заробітна плата, доходи, витрати і фінансові результати. Підтримується спрощена система оподаткування. Ведеться податковий і управлінський облік. Є інформативні звіти для кожного розрізу обліку
3.	Бухгалтерія Онлайн	Повноцінна бухгалтерська програма, за допомогою якої можливо вести бухгалтерський, податковий та управлінський облік, формувати та здавати звіти в держоргани через Інтернет
4.	Парус	Бухгалтерських конфігурацій на основі хмарних обчислень корпорація «Парус» не пропонує. Проте у запропонованих прикладних рішеннях присутні певні облікові задачі, зокрема оформлення, облік і обробку дорожніх листів, облік витрат пального, облік технічного обслуговування і ремонтів, облік наданих послуг і виконаних робіт в розрізі замовників, облік проведених заходів в розрізі витрат/доходів, формування звітів з продажу, ведення реєстру первинних документів (договорів, рахунків) з повідомленнями про оплату, облік рекламаций тощо
5.	Fin	Дозволяє формувати і подавати в державні органи замість користувача різні форми звітності (підсистема «Звітність»), дозволяє вести складський облік (з автоматичним розрахунком амортизації основних засобів), автоматизований облік в картках співробітників (розрахунок заробітної плати, відпускних, лікарняних і податків через персональний календар), а також пакетне створення різного роду бухгалтерських документів з автоматичним внесенням постійних реквізитів підприємства (підсистема «Бухгалтерія»). Крім усього перерахованого, також дозволяє організувати електронний документообіг з партнерами

Джерело: узагальнено автором на основі [36]

Як справедливо зазначають відзначають дослідники, після впровадження хмарних технологій суттєво змінилася практика бухгалтерського обліку. Зміни стосувалися середовища обробки, зберігання та передачі інформації [3]. Вищевикладене дає можливість говорити про переваги, які створюють хмарні технології для бухгалтерів, та зміни, які вони можуть викликати в організації роботи бухгалтерської служби. Адже в таких умовах для виконання своїх трудових обов'язків працівнику бухгалтерської служби не обов'язково бути на

своєму робочому місці, більше того можливим є створення віддаленого робочого місця.

На початку XXI століття відбулися докорінні зміни при виборі форми організації обліку, зокрема, передачі завдань щодо його ведення аутсорсинговим компаніям. Основна відмінність полягає в тому, що аутсорсинг – це форма організації бухгалтерського обліку, а хмарний сервіс удосконалює комп'ютерну форму ведення обліку, є певним механізмом взаємодії підприємства з державними та комерційними суб'єктами. Фірми, які надають аутсорсингові послуги з ведення бухгалтерського обліку, можуть в своїй діяльності активно використовувати хмарні технології.

Висновки за розділом 3

Удосконалення обліку доходів від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-трейдер» повине знайти своє відображення у формування облікової політики доходів ЗЕД, через документальне відображення їх у Наказі про облікову політику підприємства. Однією із важливих складових облікової політики є методи оцінки сільськогосподарської продукції, яка буде експортуватися. Методи оцінки впливають із галузевих особливостей та цін активного ринку на дану продукцію. Доречною є думка про те, що таку продукцію рослинництва варто оцінювати та обліковувати за первісною вартістю.

В умовах ризикованого бізнес-середовища вважаємо, удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Трейдер» може бути пов'язане із Клауд-комп'ютерною формою обліку (або форма ведення обліку з використанням SaaS-сервісу), що базується на переході до віртуального ведення обліку через мережу Інтернет. Назва цієї технології пов'язана з особливостями її реалізації. Дані зберігаються і обробляються в так званій хмарі, яка, з точки зору клієнта, є одним великим віртуальним сервером

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити висновки стосовно теоретичних основ обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві.

При розгляді сутності доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку та оподаткування дістали подальший розвиток теоретико-методичні підходи до розкриття сутності понять “експорт продукції”, “доходи від зовнішньоекономічної діяльності». Проаналізувавши визначення експорту з різних джерел, а саме довідкової, нормативно-правової, наукової літератури вставлено, що експорт – це форма зовнішньоекономічної діяльності суб’єкта господарювання для отримання доходу, яка охоплює сукупність операцій з реалізації та вивозу товарів (робіт, послуг) за кордон з метою отримання економічних вигід. Відповідно об’єктами обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві визначені доходи в результаті процесу відвантаження сільськогосподарської продукції на експорт, розрахунки з іноземними покупцями, іноземна валюта.

В процесі встановлення концептуальних засад обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві показана мінливість законодавства в сфері зовнішньоекономічної діяльності, що і надалі потребує постійного та детального дослідження. Систематизовано та розкрито положення законодавства, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність на сільськогосподарських підприємствах, а також бухгалтерський облік та оподаткування доходів під час експортних операцій. Визначено місце обраної теми в системі наукових досліджень, виявлено основні проблемні питання даної теми та пропозиції. Проаналізовано нормативно-правове регулювання та критично порівняно визнання доходу за МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та П(С)БО 15 «Дохід»

Під час дослідження сучасного стану обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-трейдер» охарактеризовано фінансовий облік доходів від

зовнішньоекономічної діяльності на ПП «Агро-Треjder», в тому числі запропоновано вести облік авансів на рахунках розрахунків без використання рахунків авансів. Адже, коли облік ведеться на двох рахунках, щоб з'ясувати стан розрахунків з одним і тим же контрагентом, але по різних угодах, поставкам, географічним сегментам – треба одночасно звертатися до двох джерел замість одного. Також запропонована оптимізація Плану рахунків по операціям ЗЕД.

Розглянути систему оподаткування доходів від ЗЕД на підприємстві, при цьому продукція та товари, оформлені в митному режимі експорту, обов'язково мають бути вивезені за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їх повернення та без установлення умов про їх використання за межами митної території України.

Відстежено облік доходів від ЗЕД управлінні сільськогосподарським підприємством. Запропоновано розробляти бюджети в розрізі географічних сегментів, інформація за якими надається у бухгалтерській звітності, а також розподіл сегментів на пріоритетні і допоміжні. розрізі місяців.

Удосконалення обліку доходів від ЗЕД на сільськогосподарському підприємстві «Агро-треjder» повине знайти своє відображення у формування облікової політики доходів ЗЕД, через документальне відображення їх у Наказі про облікову політику підприємства. Однією із важливих складових облікової політики є методи оцінки сільськогосподарської продукції, яка буде експортуватися. Методи оцінки впливають із галузевих особливостей та цін активного ринку на дану продукцію. Доречною є думка про те, що таку продукцію рослинництва варто оцінювати та обліковувати за первісною вартістю.

В умовах ризикованого бізнес-середовища вважаємо, удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві ПП «Агро-Треjder» може бути пов'язане із Клауд-комп'ютерною формою обліку (або форма ведення обліку з використанням SaaS-сервісу) базується на переході до віртуального ведення

обліку через мережу Інтернет. Назва цієї технології пов'язана з особливостями її реалізації. Дані зберігаються і обробляються в так званій хмарі, яка, з точки зору клієнта, є одним великим віртуальним сервером

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева А.В. Звітність підприємств: навчальний посібник /А.В. Алексеева, А.П. Шаповалова, Г.В. Уманців.-[2-е вид., перероб. і доп.]. - К.:КНТЕУ, 2013. - 368 с.
2. Бондар М.І. Звітність підприємства: Підручник./ М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с
3. Бутинець Ф.Ф. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку : монографія / Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Бутинець, Р. О. Савченко, М. А. Вахрушина, О. П. Колумбет; за ред.: Ф. Ф. Бутинець; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т, Житомир. наук. бух. шк. - Житомир : Рута, 2014. - 378 с.
4. Власюк Г. В. Напрями вдосконалення операцій з продажу товарів. – URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2013_4/files/EC410_08.pdf].
5. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. / М.П. Войнаренко, Н.А. Пономарьова, О.В. Замазій. – К.: ЦУЛ, 2010. – 488 с.
6. Волкова І. А., Реслер М. В., Калініна О. Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 304 с.
7. Господарський кодекс України, прийнятий Верховною Радою України від 13.01.2003 р. № 436-IV // URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів ВНЗ/ — К.: А.С.К., 2012. — 266с
9. Гуріна Н. В. Організаційні аспекти аналізу витрат і доходів підприємств [Електронний ресурс] / Н. В. Гуріна // Облік і фінанси . - 2013. - № 3. - С. 92-98.
10. Державна служба статистики України state statistics service of Ukraine URL://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2019/CATALOG_2020_uk.pdf

11. Дерій, В. А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія / В. А. Дерій. -Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. – 272 с.
12. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Вводный курс: учебн. пособие для студентов вузов / К. Друри. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 735 с.
13. Експортні операції: бухгалтерський і податковий облік / С. Є. Шутка, Н. М. Клим // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2016. - Вип. 17(4). - С. 158-161. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17%284%29_41
14. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т 3 / Редкол.: ... С.В. Мочерний (відп. ред.). – К.: Видавничий центр „Академія”, 2002. – 952 с.
15. Єрмаченко В.Є. Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник / Єрмаченко В.Є., Лабунська С.В., Малярєвська О.Г., Малярєвський Ю.Д., Чечетова Н.Ф., Прокопшина О.В. // – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2010. – 480 с. Укр. мова.
16. Єфімчук О. Експорт товарів на умовах повної або часткової передоплати / О. Єфімчук // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – № 106. – С. 25–28.
17. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ, від 16.04.1991 р., із змінами і доповненнями від 01.01.2016 р., [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
18. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» № 671/97- ВР від 02.12.1997 р.– URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
19. Зінь Е. А. Основи зовнішньоекономічної діяльності / Е. А. Зінь. – К., 2007.
20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

21. Козик В. В. Зовнішньоекономічні операції і контракти : Навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Я. С. Карп'як, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак// – 2-ге вид.,перероб. і доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
22. Коршикова О.А. Забезпечення бухгалтерського обліку доходів та витрат в умовах застосування МСФЗ в контексті вимог Податкового кодексу / О.А. Коршикова О.А. - URL: www.nbu.gov.ua/portal//soc_gum/znptdau/2012.../17-1-32.pdf
23. Лисенков, Ю.М. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / Ю.М. Лисенков, І.В. Педь. – К.: Зовнішня торгівля, 2004.
24. Лукашова, І.О. Бухгалтерський облік зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч.посіб. / І.О.Лукашова, О.М. Головащенко; Мін-во освіти і науки України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського. Львів: Магнолія, 2009.- 339с.- ISBN: 978-966-2025-63-7
25. Мельник О.Г. Діагностика факторів впливу на експортну діяльність підприємства / О.Г. Мельник, М.Я. Нагірна // Інноваційна економіка. – 2013. –
26. Морозов С.М. Словник іншо мовних слів / Уклад.: С.М. Морозов, Л.М. Шкаралупа// – К.: Наук. Думка, 2000. – 680 с.
27. Мочерного С. В. Економічний словник-довідник / За ред. С. В. Мочерного. – Київ: Феміна, 1995. – 368 с.
28. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: моногр. / Н.М. Малюга. – Житомир: ЖДТУ, 2015. – 548 с.
29. Легенчук С. Ф. Документування в бухгалтерському обліку: процесний підхід: монографія / С. Ф. Легенчук, К. О. Вольська, О. В. Вакун. – Івано-франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2016. – 228 с.

30. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку // [URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]. – URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

31. Методичні рекомендації з планування, обліку та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджені Міністерством аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132 (з урахуванням змін від 31.10.2005 р. № 589): URL: <http://www.rada.gov.ua>.

32. Муравський В. Документування в умовах повної автоматизації обліку / В. Муравський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – №5. – С. 48-52.

33. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б.Нидлз, Х.Андерсон, Д.Колдуэлл. – М.: Финансы и статистика, 2014. – 496 с.

34. Нищенко Л. Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності України з міжнародними стандартами // Л.Нищенко / Бухгалтерський облік та аудит. – 2016. – №9. – С.6-9.

35. Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності [навч. посібник] / [В.Є. Єрмаченко, С.В. Лабунська, О.Г. Маляревська та ін.]. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2010. – 480 с.

36. Осадча Н.М. Переваги та недоліки впровадження інформаційних технологій в бухгалтерський облік / Н.М. Осадча // Хіміко-технологічний коледж ім. І.Кожедуба ШІ Сум ДУ –2013. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/32_PRNT_2013/Economics/7_149016.doc.htm

37. Огітчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М.Ф. Огітчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М.Ф. Огітчуга. – 6-те вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2011. – 1042 с.

38. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб./ Ю.Д. Чацкіс, Е.С. Гейер, О.А. Наумчук, І.О. Власова. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 564 с.

39. Петрук О.М. Гармонізація національної системи бухгалтерського обліку: моногр. / О.М. Петрук. – Житомир: ЖДТУ, 2015. – 420 с.
40. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
41. Плиса В. Й. Бухгалтерський облік: підручник / В. Й. Плиса, З. П. Плиса. - Л.: Вид-во ННБК "АТБ", 2013. - 419 с.
42. Податковий Кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
43. Подолянчук О. А. Доходи: проблемні аспекти сутності та класифікації : збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (Економічні науки) / За ред. В. А. Рудьєва. – Мелітополь : Люкс, 2010. – № 3(11). – 530 с.
44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджене наказом міністерства фінансів України від 29.11.99 р. №87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
45. Про внесення змін у Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [URL <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: Закон України від 12.11.2018 р. № 3332-VI. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
46. Про затвердження Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [URL <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
47. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності [URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: наказ М-ва фінансів України від 28.03.2013 р. №433. URL: –: <http://www.minfin.gov.ua>

48. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування [URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: наказ М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. №291. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

49. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. –URL: <http://www.minfin.gov.ua>

50. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» [URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>]: наказ М-ва фінансів України від 31.12.1999 р. №318. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

51. Пушкар М.С. Фінансовий облік: підручник / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2012. – 628 с.

52. Пушкар М.С. Розробка систем обліку: навч. посіб. / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2013. – 198 с.

53. Сокіл О.Г. Нормативно-регуляторні аспекти сучасного обліку сільськогосподарських підприємств / Сокіл О.Г. // Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки — 2010 — № 4 С. 108 – 114

54. Форми організації бухгалтерського обліку // Бібліотека бухгалтерського обліку –URL: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=70&ArtID=203>

55. Чумаченко М.Г. Економічний аналіз: навч. посібник / М. А. Болюх [та ін.]; ред. М. Г. Чумаченко; Київський національний економічний ун-т. - 2.вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2003. - 555 с.

56. Шкурупій О.В., Гончаренко В. В. , Артеменко І А. та ін. 3-78 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. / За ред. О. В. Шкурупій. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.

57. Шуляр Р.В. Технологія зовнішньоекономічних операцій: Конспект лекцій з курсу для студентівнапряму 6.0501 „Економіка і підприємництво» усіх форм навчання. / Шуляр Р.В., Комарницький І.М., Григор’єв О.Ю., Босак А.О.

58. Экономическая география. Словарь терминов. [Электронный ресурс]. –URL : <http://vocable.ru/dictionary/767/word/yeksport>
59. Юхименко П. І. Міжнародний менеджмент / Юхименко П. І., Гацька Л. П., Півтора М. В. – К. : ЦУЛ, 2011. – 488 с
60. Агроексперт. Облік доходів: досвід України та Польщі. [Электронный ресурс]. –URL, 2019 : <https://agroexpert.ua/oblik-dokhodiv-dosvid-ukrainy-ta-polshchi/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Характеристика чинної нормативно - правової бази з обліку та оподаткування операцій доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві

№ пор.	Нормативний документ	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3
1.	Цивільний Кодекс України	Визначає процес купівлі-продажу: загальні положення, оптову купівлю-продаж
2.	Господарський Кодекс України	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання
3.	Податковий кодекс України	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів суб'єктами господарювання, в т.ч. підприємствами роздрібною торгівлі
4.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Визначає основні правові засади організації та ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні
5.	Кодекс України про адміністративні правопорушення	Встановлює адміністративну відповідальність та відповідальних осіб, що ЗЕД
6.	Кримінальний кодекс України	Встановлює кримінальну відповідальність посадових осіб і працівників підприємств, що здійснюють ЗЕД
7.	Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»	Експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами ЗЕД іноземним суб'єктам господарської ЗЕД з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів.
8.	Митний кодекс України	Експорт (остаточне вивезення) - це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення.

Продовження додатку А

1	2	3
9.	Методичні рекомендації з обліку запасів	Окреслює загальні операції пов'язані із визнання та оцінкою та обліковим відображенням операцій із запасами
10.	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань	Визначає порядок проведення інвентаризації
12.	НП(С)БО 30 "Біологічні активи"	Визначає методичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи сільськогосподарського підприємства
17.	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Визначає методологічні засади формування звітності бухгалтерському обліку
18.	НП(С)БО 9 «Запаси»	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про продукцію як складову частину запасів суб'єкта господарювання
19.	НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	Розкриває зміст дебіторської заборгованості, порядок оцінки та визнання та перелік інформації про дебіторську заборгованість, що необхідно висвітлити суб'єкту господарювання у примітках до фінансової звітності
20.	НП(С)БО 11 «Зобов'язання»	Регламентує порядок визнання та оцінки зобов'язань, їх класифікацію. Розкриває перелік статей, що повинні бути розкритими у примітках до фінансової звітності
21.	НП(С)БО 15 «Дохід»	Визначає, що сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала не визнаються доходами. Визначає порядок визнання та класифікації доходів

Джерело: узагальнено автором [3;15;24;28;29;53]

Додаток Б

Кореспонденція рахунків з облік доходів ЗЕД на ПП «Агро-Трейдер». Передоплата за сільськогосподарську продукцію від іноземного покупця

№ п / п	Зміст операції	Кореспонд рахунків згідно Інструкції		Сума	Кореспонд рахунків ПП «Агро-Трейдер»	
		Дт	Кт		Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7
1	Отримано передоплату від нерезидента на розподільчий рахунок банку: 10000 дол США. Курс НБУ 24,15 грн/дол. США.	322	6812	<u>10000 дол</u> 241500 грн	322	6812
2	Зарахована виручка на поточний рахунок в банку в іноземній валюті: 10000 дол США. Курс НБУ 24,15 грн/дол. США.	312	322	<u>10000 дол</u> 241500 грн	312	322
3	Сплачено та списано на експортні витрати на збут на території України митний збір	377	311	5130 грн	377	311
		932	377	5130 грн	932	377
4	Продукція відвантажена покупцю 10000 дол США. Курс НБУ 24,15 грн / дол. США.	3621	7022	<u>10000 дол</u> 241500 грн	3621	7022
	Списано його первинну вартість	9022	272	49500 грн	9022	276
5	Здійснено залік заборгованостей	6812	3621	241500 грн	6812	3621
6	Списано собівартість реалізованих експортних товарів на фін результат	7911	9022	49500 грн	7911	9022
7	Списано експортні витрати на збут на території України на фін результат	7911	932	49500 грн	7911	932
8	Списано доход від продажу на фінансовий результат	7022	7911	241500 грн	7022	7911

Джерело: власне дослідження

Додаток В

Кореспонденція рахунків з облік доходів ЗЕД на ПП «Агро-Трейдер». Відвантаження товару на експорт

№ п/п	Зміст операції	Кореспонд рахунків згідно Інструкції		Сума	Кореспонд рахунків ПП «Агро-Трейдер»	
		Дт	Кт		Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7
1	Сплачено та віднесено на експортні витрати на збут на території України митний збір	377	311	5398 грн	377	311
		932	377	5398 грн	932	377
2	Нараховано дохід при відвантаженні с-г.продукція 10000 дол США. Курс НБУ на дату відвантаження - 28,065 грн/дол	3621	7022	10000 дол 280650 грн	3621	7022
3	Списано первісну вартість продукції	9022	276	95000 грн	9022	276
4	Отримано передоплату від нерезидента на розподільчий рахунок банку в іноземній валюті: 10000 дол. США * 28,045 = 280450 грн	322	3621	10000 дол 280450 грн.	322	3621
5	Зарахована виручка на поточний рахунок в банку в іноземній валюті: 10000 дол. США * 28,045 = 280450 грн	312	322	10000 дол 280450 грн.	312	322
6	Нараховано курсову різницю в бух обліку при погашенні заборгованості покупця (28,065 – 28,045) * 10000 дол. = 500 грн	7951	3621	200 грн	7951	3621
7	Списано собівартість реалізованої експортної продукції на фінансовий результат	7911	9022	55000 грн	7911	9022
8	Списано витрати на збут на території України на фінансовий результат	7911	932	5398 грн	7911	932
9	Закриття рахунку курсових різниць на фінансовий результат	7911	7951	200 грн	7911	7951
10	Списано доходи на фінансовий результат	7022	7911	201625 грн	7022	7911

Джерело: власне дослідження

Додаток Г

**Оптимізація Плану рахунків по операціям доходів ЗЕД згідно до
розроблених пропозицій**

Рахунки	
1	2
План рахунків ПП «Агро-Трејдер»	Пропозиції
1. Для відображення руху експортної готової продукції та товарів	
27 “Продукція сільськогосподарського виробництва”	271 “Продукція сільськогосподарського виробництва відвантажена на експорт”
	2711 “Продукція сільськогосподарського виробництва відвантажена на експорт на території України”
	2712 “Продукція сільськогосподарського виробництва відвантажена на експорт за кордоном”
2. Для відображення отриманого доходу, що оподатковується ПДВ по різних ставках	
701 “Дохід від реалізації готової продукції”	7011 “Дохід від реалізації готової продукції на території України”
	7012 “Дохід від реалізації експортної готової продукції”
3. Списання вартості експортних товарів на собівартість реалізації	
901 “Собівартість реалізованої готової продукції”	9011 “Собівартість реалізованої готової продукції на території України”
	9012 “Собівартість реалізованої експортної готової продукції”
4. Для обліку витрат, пов’язаних з експортом	
93 “Витрати на збут”	931 “Витрати на збут на території України”
	932 “Експортні витрати на збут на території України”
	933 “Експортні витрати на збут за кордоном”
5. Облік розрахунків з іноземними покупцями і замовниками	
362 “Розрахунки з іноземними покупцями”	3621 “Розрахунки з іноземними покупцями по кожному географічному сегменту збуту” (країни ЄС, Америки, Африки, Азії та інші)
	3622 “Аванси, отримані від іноземного покупця по кожному географічному сегменту збуту”(країни ЄС, Америки, Африки, Азії та інші)
6. Облік операцій на валютному рахунку	
312 “Поточні рахунки в іноземній валюті”	32 “Рахунки в банку в іноземній валюті”
	321 “Поточні рахунки в банку в іноземній валюті”
	322 “Розподільчі рахунки в банку в іноземній валюті”
7. Фінансовий результат від експортних операцій	
79 “Фінансові результати”	7911 “Результат експортної діяльності”

Джерело: власне дослідження на основі [2]

Додаток Д

Огляд спеціальної літератури з питань обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на сільськогосподарському підприємстві

№ п/п	Назва джерела спеціальної літератури, ким і коли видано	Використано в роботі
1	2	3
1	Звітність підприємств: навчальний посібник /А.В. Алексєєва, А.П. Шаповалова, Г.В. Уманців[1].	У підручнику розкрито теоретичні та практичні аспекти складання звітності підприємства.
2	Звітність підприємства: Підручник./ М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко [2].	Висвітлено законодавче і нормативно-правове регламентування звітності.
3	Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку : монографія / Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Бутинець, Р. О. Савченко, М. А. Вахрушина, О. П. Колумбет; за ред.: Ф. Ф. Бутинець [3].	Наукові здобутки пов'язані з бухгалтерським обліком ЗЕД доходів.
4	Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. Волкова І. А., Реслер М. В., Калініна О. Ю. [6].	Докладно розглядаються питання бухгалтерського та податкового обліку експортних, імпорتنних, бартерних операцій, а також інших операцій, що здійснюються підприємствами в іноземній валюті.
5	Організаційні аспекти аналізу витрат і доходів підприємств / Н. В. Гуріна [9].	Розглянуто особливості інформаційного забезпечення аналізу витрат і доходів підприємств.
6	Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія / В. А. Дерій. [11].	Досліджено теоретичні та методологічні засади обліку і контролю за доходами та витратами підприємств у сфері матеріального виробництва і висловлено пропозиції щодо введення нових та уточнення існуючих понять, принципів, функцій, тенденцій розвитку теорії й методології фінансового, управлінського обліку та економічного контролю в системі менеджменту підприємств.

<i>Продовження додатку Д</i>		
7	Експортні операції: бухгалтерський і податковий облік / С. Є. Шутка, Н. М. Клим [13].	У статті досліджено теоретичні та методичні основи обліку експортних операцій підприємств. Розглянуто порядок бухгалтерського обліку операцій з експорту, визначено його основні завдання та наведено відображення експортних операцій у податковому обліку, правильність їх оподаткування та відповідність чинному законодавству.
8	Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник / Єрмаченко В.Є., Лабунська С.В., Малярєвська О.Г., Малярєвський Ю.Д., Чечетова Н.Ф., Прокопшина О.В. [15].	У навчальному посібнику систематизовані й охарактеризовані зовнішньоекономічні операції, розглянутий порядок їхнього виконання, форми методи й процедури митного регулювання, а також бухгалтерський облік і оподаткування зовнішньоекономічних операцій з урахуванням вимог національних положень (стандартів).
9	Експорт товарів на умовах повної або часткової передоплати / О. Єфімчук [16].	Розглянуто складові експортних операцій, зокрема, експорт товарів та послуг. Досліджено їх динаміку за 2013–2018 рр., встановлено основні тенденції обсягів постачання товарів та послуг нерезидентам.
10	Зовнішньоекономічні операції і контракти : Навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Я. С. Карп'як, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак [21].	Розглянуто класифікацію, зміст та особливості зовнішньоекономічних операцій, методи їх техніко-економічною обґрунтування, митною оформлення.
11	Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / Ю.М. Лисенков, І.В. Педь [23].	Проаналізовано організацію бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності
12	Бухгалтерський облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / І.О. Лукашова, О.М. Головащенко [24].	Розкриваються питання валютних цінностей та операцій з ними. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку. Рахунки в банках в іноземній валюті: види, порядок відкриття, відображення операцій в бухгалтерському обліку.

<i>Продовження додатку Д</i>		
13	Діагностика факторів впливу на експортну діяльність підприємства / О.Г. Мельник, М.Я. Нагірна [25].	Проаналізовано фактори, які впливають на експортну діяльність підприємств.
14	Документування в умовах повної автоматизації обліку / В. Муравський [32].	Наукові здобутки пов'язані з розкриттям проблем документування в умовах повної автоматизації обліку
15	Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності України з міжнародними стандартами // Л.Нишенк [34].	Досліджуються напрями гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання.
16	Переваги та недоліки впровадження інформаційних технологій в бухгалтерський облік / Н.М. Осадча [36].	У статті досліджено основні аспекти застосування комп'ютерних програм для автоматизації обліку на підприємствах, це дасть змогу підвищити ефективність діяльності бухгалтерської служби, а також охарактеризовано найбільш поширені програмні комплекси.
17	Доходи: проблемні аспекти сутності та класифікації : збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (Економічні науки) / За ред. В. А. Рудьова. [43].	Робота присвячена розкриттю змісту доходу сільськогосподарських підприємств та необхідності визначення його класифікаційних ознак для цілей управління.
18	Нормативно-регуляторні аспекти сучасного обліку сільськогосподарських підприємств / Сокіл О.Г. [53].	У статті розглянуто регуляторні аспекти сучасного бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств.
19	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. / За ред. О. В. Шкурूपій [56].	У посібнику пояснюється зміст господарських операцій і процедур, що здійснюють господарюючі суб'єкти на зовнішньому ринку, засвоїти порядок укладання зовнішньоекономічних контрактів, отримати необхідні для професійної діяльності знання з практики здійснення міжнародних економічних зв'язків та міжнародного співробітництва.

Продовження додатку Д

20	Технологія зовнішньоекономічних операцій: Конспект лекцій з курсу для студентів напряму 6.0501 „Економіка і підприємництво” усіх форм навчання. / Шуляр Р.В., Комарницький І.М., Григор’єв О.Ю., Босак А.О. [57].	Розглядаються основні аспекти зовнішньоекономічних операцій і міжнародних інформаційних систем та допомогти майбутнім спеціалістам у галузі зовнішньоекономічної діяльності набутти знання та сформувати навички з управління організацією з урахуванням міжнародних домовленостей та норм, а також правил укладання зовнішньоекономічних угод.
21	Agroexpert. Облік доходів: досвід України та Польщі. [Електронний ресурс]. –URL : https://agroexpert.ua/oblik-dokhodiv-dosvid-ukrainy-ta-polshchi/ [60].	Розглядаються зміни системи обліку доходів.

Додаток Е

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	66	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2015 рік

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	486	577
накопичена амортизація	1002	(486)	(554)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	15371	14509
первісна вартість	1011	28894	29345
знос	1012	(13523)	(14836)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		23
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	15371	14532
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	8621	11247
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	25	42
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	17	5359
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4837	5373
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	46742	17233
Витрати майбутніх періодів	1170	3	3
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	60248	39260
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	75616	53789

Продовження додатку Е

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	48529	23238
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	60904	35613
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		1500
товари, роботи, послуги	1615	11830	13925
розрахунками з бюджетом	1620	1606	1191
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	308	340
розрахунками з оплати праці	1630	704	798
за розрахунками з учасниками	1640	32	73
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	232	349
Усього за розділом III	1695	14712	18176
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700		
	1900	75616	53789

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Ж

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	66	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	57615	45834	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	38439	31384	
Валовий:				
прибуток	2090	19176	14450	
збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	21522	17363	
Адміністративні витрати	2130	4601	3499	
Витрати на збув	2150	4600	4100	
Інші операційні витрати	2180	14070	10192	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	17427	14022	
збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	2985	5941	
Інші доходи	2240			
Фінансові витрати	2250	164		
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270			
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	20248	19963	
збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5447	5262	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	14801	14701	
збиток	2355			
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400			

Продовження додатку Ж

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	14801	14701
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	2995	1816
Витрати на оплату праці	2505	9680	7107
Відрахування на соціальні заходи	2510	3316	2470
Амортизація	2515	1604	1733
Інші операційні витрати	2520	5840	4665
Разом	2550	23435	17791
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

**Керівник
Головний бухгалтер**

Додаток 3

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	74	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2016 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	23	5
первісна вартість	1001	577	588
накопичена амортизація	1002	(554)	(583)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	
Основні засоби	1010	14509	13784
первісна вартість	1011	29345	29648
знос	1012	(14836)	(15864)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14532	13789
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	11247	12341
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	42	1
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	5359	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5373	4992
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	17233	40071
Витрати майбутніх періодів	1170	3	
Інші оборотні активи	1190		36
Усього за розділом II	1195	39260	57441
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	53789	71230

<i>Продовження додатку 3</i>			
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	23238	39851
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	35613	52226
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1500	
товари, роботи, послуги	1615	13925	15975
розрахунками з бюджетом	1620	1191	1843
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	340	258
розрахунками з оплати праці	1630	798	563
за розрахунками з учасниками	1640	73	60
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	349	302
Усього за розділом III	1695	18176	19004
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	53789	71230

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток К

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	74	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	55957	57615
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	36782	38439
Валовий:			
прибуток	2090	19175	19176
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	21577	21522
Адміністративні витрати	2130	4703	4601
Витрати на збут	2150	4098	4600
Інші операційні витрати	2180	14600	14070
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	17351	17427
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	5379	2985
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	47	164
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	22683	20248
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6047	5447
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	16636	14801
збиток	2355		
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року

Продовження додатку К

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	16636	14801
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	3148	2995
Витрати на оплату праці	2505	9615	9680
Відрахування на соціальні заходи	2510	3310	3316
Амортизація	2515	1563	1604
Інші операційні витрати	2520	5813	5840
Разом	2550	23449	23435
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Л

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	72	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.2017 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	5	4
первісна вартість	1001	588	594
накопичена амортизація	1002	(583)	(590)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	13784	14424
первісна вартість	1011	29648	30876
знос	1012	(15864)	(16452)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	13789	14428
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	12341	15063
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1	30
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4992	3547
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	40071	52331
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	36	30
Усього за розділом II	1195	57441	70999
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	71230	85427

Продовження додатку Л

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	39851	52521
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	52226	64896
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	15975	17941
розрахунками з бюджетом	1620	1846	1399
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		252
розрахунками з оплати праці	1630	258	541
за розрахунками з учасниками	1640	563	76
із внутрішніх розрахунків	1645	60	
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	302	322
Усього за розділом III	1695	19004	20531
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	71230	85427

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток М

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	72	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49294	55957
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	32254	36782
Валовий:		17040	19175
прибуток	2090		
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	21597	21577
Адміністративні витрати	2130	3933	4703
Витрати на збут	2150	3420	4098
Інші операційні витрати	2180	16610	14600
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	14674	17351
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	9849	5379
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		47
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	24523	22683
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6863	6047
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	17660	16636
збиток	2355		
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Продовження додатку М

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17660	16636
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	3317	3148
Витрати на оплату праці	2505	8986	9615
Відрахування на соціальні заходи	2510	3078	3310
Амортизація	2515	1296	1563
Інші операційні витрати	2520	7286	5813
Разом	2550	23963	23449
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Н

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР»	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	81	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	113
первісна вартість	1001	594	278
накопичена амортизація	1002	(590)	(165)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	14424	14802
первісна вартість	1011	30876	31667
знос	1012	(16452)	(16865)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14428	14915
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15063	13459
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	30	28
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3547	4683
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	52331	67679
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	30	37
Усього за розділом II	1195	70999	85886
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	85427	100801

Продовження додатку Н

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	52521	65771
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	64896	78146
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		2901
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17941	17015
розрахунками з бюджетом	1620	1399	1573
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	252	245
розрахунками з оплати праці	1630	541	431
за розрахунками з учасниками	1640	76	115
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	322	375
Усього за розділом III	1695	20531	22655
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	85427	100801

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток П

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	81	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46367	49294
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	30331	32254
Валовий:		16036	17040
прибуток	2090		
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	23034	21597
Адміністративні витрати	2130	4199	3933
Витрати на збут	2150	3572	3420
Інші операційні витрати	2180	17030	16610
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	14269	14674
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	10684	9849
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	239	
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	24714	24523
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6166	6863
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	18548	17660
збиток	2355		
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Продовження додатку П

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18548	17660

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	4320	3317
Витрати на оплату праці	2505	8797	8986
Відрахування на соціальні заходи	2510	3025	3078
Амортизація	2515	1088	1296
Інші операційні витрати	2520	7811	7286
Разом	2550	25041	23963

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток Р

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	79	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	113	105
первісна вартість	1001	278	278
накопичена амортизація	1002	165	173
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	14802	12702
первісна вартість	1011	31667	31667
знос	1012	16865	18965
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14915	13807
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13458	15765
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	28	31
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4683	3793
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	67679	74947
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	37	30
Усього за розділом II	1195	85886	94566
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	100801	108373

Продовження додатку Р

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	65771	72005
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	78176	84380
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2901	2850
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17015	17541
розрахунками з бюджетом	1620	1573	1618
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	245	458
розрахунками з оплати праці	1630	431	957
Поточні забезпечення	1660	115	113
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	375	456
Усього за розділом III	1695	22655	23993
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	100801	108373

Керівник
Головний бухгалтер

Додаток С

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АГРО-ТРЕЙДЕР	за ЄДРПОУ	33071597
Територія	ЧЕРНІГІВСЬКА	за КОАТУУ	742170100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	120
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культурі насіння олійних культур	за СПОДУ	21179
Середня кількість працівників	79	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн.		
Адреса:	Вул. Леніна буд. 19, кв. 1, м. Ічня, Ічнянський район, Чернігівська область, 16703		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 р.
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48189	46367
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	31095	30331
Валовий: прибуток	2090	17094	16036
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	22961	23034
Адміністративні витрати	2130	4803	4199
Витрати на збут	2150	4030	3572
Інші операційні витрати	2180	19850	17030
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	11372	14269
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	13056	10684
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	474	239
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	23954	24714
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5433	6166
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	18521	18548
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		

Продовження додатку С

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18521	18548

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4711	4320
Витрати на оплату праці	2505	8954	8797
Відрахування на соціальні заходи	2510	3145	3025
Амортизація	2515	1112	1088
Інші операційні витрати	2520	9758	7811
Разом	2550	27680	25041

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Т

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Таблиця Т.1

Основні техніко-економічні показники фінансово-господарської діяльності приватного підприємства «Агро-Треjder». за 2015-2019рр., тис. грн.

Показники	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2019/2015	2019/2016	2019/2017	2019/2018	2019/2015	2019/2016	2019/2017	2019/2018
Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів	57615	55957	49294	46367	48189	-9426	-7768	-1105	1822	-16,36	-13,88	-2,24	3,93
Собівартість реалізації товарів	38439	36782	32254	30331	31095	-7344	-5687	-1159	764	-19,11	-15,46	-3,59	2,52
Валовий прибуток	19176	19175	17040	16036	17094	-2082	-2081	54	1058	-10,86	-10,85	0,32	6,60
Інші операційні доходи	21522	21577	21597	23034	22961	1439	1384	1364	-73	6,69	6,41	6,32	-0,32
Адміністративні витрати	4601	4703	3933	4199	4803	202	100	870	604	4,39	2,13	22,12	14,38
Витрати на збут	4600	4098	3420	3572	4030	-570	-68	610	458	-12,39	-1,66	17,84	12,82
Інші операційні витрати	14070	14600	16610	17030	19850	5780	5250	3240	2820	41,08	35,96	19,51	16,56
Фінансові результати від операційної діяльності	17427	17351	14674	14269	11372	-6055	-5979	-3302	-2897	-34,74	-34,46	-22,50	-20,30
Інші фінансові доходи	2985	5379	9849	10684	13056	10071	7677	3207	2372	337,39	142,72	32,56	22,20
Фінансові витрати	164	47	0	239	474	310	427	474	235	189,02	908,51	100,00	98,33
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	20248	22683	24523	24714	23954	3706	1271	-569	-760	18,30	5,60	-2,32	-3,08
Податок на прибуток від звичайної діяльності	5447	6047	6863	6166	5433	-14	-614	-1430	-733	-0,26	-10,15	-20,84	-11,89
Чистий прибуток	14801	16636	17660	18548	18521	3720	1885	861	-27	25,13	11,33	4,88	-0,15

Як видно з табл. Б.1, протягом 2015-2019 рр. показники діяльності ПП «Агро-Трејдер» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації зросла в 2019 році порівняно з 2018 роком на 1822 тис. грн. (3,93%), собівартість реалізації за цей же період також зросла на 764 тис. грн. (2,52%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 1058 тис. грн. (6,66%). Негативно вплинуло збільшення адміністративних витрат на 604 тис. грн. (14,38%), витрат на збут на 458 тис. грн. (12,82%) та інших операційних витрат на 2820 тис. грн. (16,56%). Інші операційні доходи підприємства в 2019 році зменшились на 73 тис. грн. (0,32%). Фінансовий результат від операційної діяльності зменшився на 2897 тис. грн. (20,30%). Чистий прибуток ПП «Агро-Трејдер» в 2019 році зменшився на 27 тис. грн. (0,15%) порівняно з 2018 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 18521 тис. грн. проти 18548 тис. грн. прибутку в 2018 році.

Таким чином, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ПП «Агро-Трејдер» за 2015-2019 рр. зазнали змін. При зменшенні чистого доходу (виручки) від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2015 році до 48189 тис. грн. в 2019 році показник «чистий прибуток» навпаки збільшується, це свідчить про збільшення ефективності управління витратами підприємства. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Для аналізу основних показників діяльності ПП «Агро-Трејдер» були використані дані фінансової звітності за 2015-2019 роки, які наведені в формі 1 (табл. 2, 3).

Можна зробити висновки, що у структурі необоротних активів підприємства найбільшу частину складають основні засоби, які протягом досліджуваного періоду знаходились на одному рівні, проте у 2019 році їхня кількість у порівнянні з 2018 роком зменшилась на 14%.

Таблиця Т.2

Динаміка активів ПП «Агро-Трејдер» за 2015-2019 рр

Показники	Роки					Відхилення			
	2015	2016	2017	2018	2019	2018 р. від 2015 р.		2019 р. від 2018 р.	
						абс.	відн., %	абс.	відн., %
Нематеріальні активи	23	5	4	113	105	90	391	-8	-7
Незавершене будівництво									
Основні засоби	14509	13784	14424	14802	12702	293	2	-2100	-14
Довгострокові фінансові інвестиції									
Всього необоротних активів	<u>14532</u>	<u>13789</u>	<u>14428</u>	<u>14915</u>	<u>13807</u>	<u>383</u>	<u>393</u>	<u>-2108</u>	<u>-21</u>
Запаси	11247	12341	15063	13459	15675	2212	20	2216	16
Поточні біологічні активи									
Дебіторська заборгованість за товари	42	1	30	28	31	-14	-33	3	11
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	5359					-5359			
за виданими авансами									
з внутрішніх розрахунків									
Інша поточна дебіторська заборгованість	5373	4992	3547	4683	3793	-690	-13	-890	-19
Грошові кошти і їх еквіваленти	17233	40071	52331	67679	74947	50446	335	6968	11
Інші оборотні активи		36	30	37	30	37		-7	-19
Всього оборотних активів	<u>39257</u>	<u>57441</u>	<u>70999</u>	<u>85886</u>	<u>94566</u>	<u>46629</u>	<u>219</u>	<u>8680</u>	<u>10</u>
Витрати майбутніх періодів	<u>3</u>					<u>-3</u>			
Всього активів	<u>53789</u>	<u>71230</u>	<u>85427</u>	<u>100801</u>	<u>108373</u>	<u>47012</u>	<u>187</u>	<u>7572</u>	<u>8</u>

Основні засоби відображаються по залишковій вартості. Протягом 2015-2019 рр. зміни у їх вартості були незначні. Найбільше зростання основних засобів було у 2018 році на 2 % порівняно з 2015 роком.

Треба відмітити також суттєве зростання у 2018 році нематеріальних активів на 90 тис.грн, у наступному році їх залишкова вартість скоротилася і склала 105 тис. грн.

Проаналізувавши динаміку оборотних активів, можна зробити наступні висновки: запаси поступово збільшувались протягом 2015-2017 рр, але в 2018 році спостерігається значне зменшення запасів.

Дебіторська заборгованість за товари у досліджуваній період скорочувалася і склала 31 тис. грн. у 2019 році.

Таблиця Т.3

Динаміка пасивів ПП «Агро-Трејдер» за 2015-2019 рр.

Показники	Роки					Відхилення			
	2015	2016	2017	2018	2019	2018 р. від 2015 р.		2019 р. від 2018 р.	
						абс.	відн., %	абс.	відн., %
Статутний капітал	2707	2707	2707	2707	2707				
Інший додатковий капітал	8991	8991	8991	8991	8991				
Резервний капітал	677	677	677	677	677				
Нерозподілений прибуток (збиток)	23238	39851	52521	65771	72005	42533	183	6234	9
Всього власного капіталу	<u>35613</u>	<u>52226</u>	<u>64896</u>	<u>78146</u>	<u>84380</u>	<u>42533</u>	<u>183</u>	<u>6234</u>	<u>9</u>
Довгострокові кредити банків									
Інші довгострокові зобов'язання									
Всього довгострокових зобов'язань									
Короткострокові кредити банків	1500			2901	2850	1401	93	-51	-2
Векселі видані									
Кредиторська заборгованість за товари	13925	15975	17941	17015	17541	3090	122	526	3
Поточні зобов'язання за розрахунками									
з авансів одержаних									
з бюджетом	1191	1843	1399	1573	1618	382	32	45	3
з позабюджетних платежів									
зі страхування	340	258	252	245	458	-95	-28	213	87
з оплати праці	798	563	541	431	957	-367	-46	526	122
з внутрішніх розрахунків	73	60	76	115	113	42	167	-2	-2
Інші поточні зобов'язання	349	302	322	375	456	26	7	81	22
Всього поточних зобов'язань	<u>18176</u>	<u>19004</u>	<u>20531</u>	<u>22655</u>	<u>23993</u>	<u>4479</u>	<u>25</u>	<u>1338</u>	<u>6</u>
Доходи майбутніх періодів									
Валюта балансу	<u>53789</u>	<u>71230</u>	<u>85427</u>	<u>100801</u>	<u>108373</u>	<u>47012</u>	<u>187</u>	<u>7572</u>	<u>8</u>

За результатами проведеного аналізу можна зробити наступні висновки:
власний капітал на підприємстві за 2015-2019 рр. не змінювався. Кредиторська заборгованість за товари за період з 2015-2019 рр. поступово збільшувалась і склала 17541 тис. грн.